

Riksdagen
Stenografiska uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2006/07:26

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:26

Fredagen den 11 maj

1 § Utbildning, ungdom och kultur (kultur)

Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth

Återrappport från ministerrådsmöte den 13 och 14 november 2006

**Information och samråd inför ministerrådsmöte den 24 och 25 maj
2007**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Kulturministern med medarbetare hälsas välkomna.

Vi går in på dagordningen för rådsmötet om utbildning, ungdom och kultur under kulturpunkterna. Men först ska kanslichefen få ordet för att berätta för oss om handlingar som är nytillkomna och delade.

Anf. 2 Kanslichefen INGRID LARÉN MARKLUND:

Vi har fått in det konsoliderade förslaget till tv-direktivet. Vi har skickat ut det med *e-mail*, men det finns också några överexemplar här.

När det gäller frågan om kulturhuvudstad har vi själva tagit fram det grundläggande beslutet. Sedan har vi fått in ett beslut om den praktiska tillämpningen av detta förfarande. Av det framgår att Sverige inte kommer att delta i omröstningen. Sverige står upptaget på en lista för 2014.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag ska anmäla några särskilda gäster i dag, föredragande tjänstemännen Eva Kvarfordt från utrikes, Martin Brothén från utrikes och Thomas Larue från KU samt en kommande tjänstgörande vänsterledamot Gunilla Wahlén, försvarsutskottet. Hon kommer att ingå i nämnden under behandlingen av försvarsfrågorna.

Då går vi in på kulturfrågorna. A-punktlistan tar vi när vi behandlar hela rådet i ett svep. Det gör vi på onsdag.

Sedan har vi återrapporten från ministerrådsmötet. Om kulturministern vill kommentera den saken nu får hon gärna göra det. I annat fall sparar vi det till på onsdag.

Varsågod, kulturministern! Det gäller alltså återrapporten från ministerrådsmötet den 13 och 14 november.

Anf. 4 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

God morgon alla! Jag har förstått att vi har ungefär en halvtimme på oss. Jag ska försöka föredra det här så fort jag över huvud taget kan så att

det blir tillfälle också för frågor. Men först kan det kanske vara på sin plats med en kort återrapportering från mötet i november i Bryssel.

Med mig för frågor har jag Björn Cappelin, Filippa Arvas Olsson och Erik Bromander från medieenheten på Kulturdepartementet.

När det gäller allmänna riktlinjer om tv-direktivet som Sverige som ett av sex länder inte ställde sig bakom – det här har vi diskuterat efter det – var motivet att förhandlingarna fortfarande pågick och att det då bedömdes att det fanns förutsättningar för Sverige att göra ytterligare förbättringar enligt de förslag som vi hade lagt fram.

En viktig aspekt var att parlamentet ännu inte hade röstat och att det därför inte fanns anledning för rådet att fatta ett politiskt beslut.

Regeringen framhöll vid mötet att Sveriges invändningar mot ordförandeskapets kompromissförslag i första hand gällde reglerna för reklam när det handlar om barnprogram, reklam för alkohol och de nya samsarbetsregler som fortfarande höll på att utformas för sändningar som helt eller huvudsakligen riktas mot ett annat land än det som har jurisdiktionen.

Dessutom antogs rådsslutsatser om digitalisering och elektronisk tillgång till kulturellt material samt digitalt bevarande. Jag tror att det här är frågor som vi tidigare har studerat.

Ministerrådet utsåg också på kommissionens förslag Essen i Tyskland, Pécs i Ungern och Istanbul i Turkiet till europeiska kulturhuvudstäder år 2010.

Vi hade också en ingående diskussion om den studie som kommissionen hade presenterat när det gällde kulturens bidrag till tillväxt och sysselsättning. Vi var en överväldigande majoritet kolleger som uttryckte fortsatt stöd för fortsatt europeiskt samarbete för att utveckla den här sektorn och framför allt för att sprida de kunskaper som fanns i den.

Den här diskussionen har fått en fortsättning i de rådsslutsatser som gäller kulturen och den kreativa sektorn och att bidra till Lissabonmålen som står på dagordningen inför mötet senare i maj, den 24 och 25 maj.

På det informella mötet i Berlin den 12 och 13 februari diskuterades två stora frågor på agendan, nämligen tv-direktivet och, som jag nyss nämnde, kulturens betydelse för tillväxt och sammanhållning.

Diskussionerna om tv-direktivet fokuserade på fyra teman som identifierats av det tyska ordförandeskapet och som skulle vara de politiskt intressanta framför allt därför att parlamentet och rådet gjort skilda bedömningar.

Det gällde frågan om utformningen av produktplaceringsregler, de utvecklade jurisdiktionsreglerna, Europaparlamentets förslag om nya regler för medlemsstaterna, för mediekunskap, och Europaparlamentets förslag för att öka tillgängligheten för funktionshindrade.

Diskussionen visade också sedan att de flesta medlemsstaterna kunde tänka sig en viss flexibilitet för att hitta kompromisser med parlamentet, men just jurisdiktionsreglerna var ett område där rådet måste försvara de nya regler som införts i den allmänna riktlinjen.

I kultur- och ekonomidiskussionen visade det sig också att det fanns en stor enighet om att fortsätta att samarbeta för att främja kulturellt entreprenörskap och utveckling av branscher som baseras på kulturellt innehåll. Jag tror att ni har sett rapporten som också visar att den kultu-

rella sektorn med tillhörande industrier omfattar uppemot två och en halv gång så stor del av bnp som exempelvis bilindustrin.

Jag skulle kunna prata länge om det här, men eftersom vi har lite ont om tid hoppar jag vidare till det som kommer upp i slutet av maj.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Det finns tydligen inga frågor kring återrapporterna från de rådsmöten som har varit.

Nu går vi in på behandlingen av kommande rådsmöte i maj. Först vill jag anmäla frågan om Lissabonmålen. Jag ber statsrådet att börja med den och att sedan släppa in frågor. Därefter kommer vi tillbaka till tv:n.

Anf. 6 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det gäller punkt 3 på dagordningen som jag antar att ni har sett.

I oktober 2006 presenterade kommissionen den oberoende studie som visade vilka bidrag kultursektorn och de kreativa branscherna ger till Europas tillväxt och sysselsättning. När man studerar den kulturella sektorn och industrin ser man att det handlar om film, tv, musik, press och böcker tillsammans med de industrier som hör dit. Det handlar bland annat om tillverkning av mp3-spelare och musikmobiler.

Jag ska inte alltför mycket gå in på siffror. Men man kan konstatera att den här sektorn så sent som 2004 sysselsatte 3,1 procent av arbetskraften. Nu är det, tror jag, 3,4 eller 3,5 procent.

Förutom intressanta siffror har den här studien också ett antal rekommendationer riktade både till medlemsstaterna och till kommissionen. Det är de rekommendationerna som har legat till grund för de råds slutsatser som nu ska antas.

I de här slutsatserna rekommenderas medlemsstaterna att stärka samarbetet kring statistik, att främja utvecklandet av entreprenörskap inom kultursektorn och att uppmuntra utvecklandet av nätverk och utbyte av goda erfarenheter på nationell och på europeisk nivå.

Sverige har framför allt drivit att kommissionen ska bli bättre på att samordna sig internt eftersom många beslut på olika politikområden har bäring just på kultursektorns villkor. Vi har också poängterat att utvecklandet av denna statistik inte får innebära att den administrativa bördan ökar på företagen.

Vidare har vi försökt mildra formuleringarna om att medlemsstaterna ska utvärdera sina kursplaner och se till att entreprenörskap blir en del av de konstnärliga utbildningarna. Entreprenörskap är ett viktigt inslag i de här utbildningarna. Men i Sverige fungerar det inte så att regeringen styr över hur kursplanerna utformas.

Under förhandlingarna har Sverige fått gehör för de här synpunkterna. Det råder stor enighet om slutsatserna, och inga utestående frågor finns kvar. Regeringen anser därför att Sverige bör ställa sig bakom de slutsatser som rådet har formulerat.

Anf. 7 HILLEVI LARSSON (s):

Har man jämfört länderna och sett hur de ligger till – det har man gjort i övrigt när det gäller Lissabonmålen – och var ligger i så fall Sverige i förhållande till de andra länderna?

2006/07:26

11 maj

Anf. 8 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Ja, i viss mån har man gjort jämförelser. Men det har också visat sig att det inte alltid går att jämföra statistik. Det är också ett av skälen till att man sagt att man ska arbeta vidare för att få fram jämförande statistik. Om jag inte minns fel ligger Sverige över genomsnittet i EU. Jag vet inte om Filippa Arvas Olsson eller Erik Bromander kan kommentera exakt hur det ligger till.

Anf. 9 Departementssekreterare ERIK BROMANDER:

Precis som ministern sade är ett av problemen här att statistiken ser så olika ut i olika länder. De här rådsslutsatserna är ett försök att råda bot på det – att få till ett samarbete kring statistiken så att den helt enkelt blir mer jämförbar mellan länderna.

Den här sektorn finns lite i utkanten av Lissabonstrategin. Man har Lissabonmålen med i rubriken mer som en kärnfull sammanfattning av vad det handlar om.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Utkast till slutsatser finns utsända i utskick 2.

Anf. 11 MAX ANDERSSON (mp):

På s. 7 i den kommenterade dagordningen från Regeringskansliet står det om Lissabonstrategin. Under C. om att stärka potentialen hos små och medelstora företag inom den kreativa sektorn står det att man ska stärka upphovsrätten och kampen mot piratkopiering.

Miljöpartiets åsikt är att kampen mot piratkopiering i alla fall när det gäller fildelning redan har gått alldeles för långt. Därför undrar jag vad som menas med den här skrivningen och om den kan förtydligas.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Det gäller Regeringskansliets kommenterade dagordning. Det finns ju också en från vårt kansli. I rådspromemorian handlar det om s. 8.

Anf. 13 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Vi är oklara över frågan.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Det är statsrådets s. 4. Fråga mig inte varför. Den stora siffran 8, den lilla siffran 4.

Anf. 15 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

När det gäller att stärka upphovsrätten och kampen mot piratkopiering är det inte okänt att den frågan drivs från många konstnärsorganisationer. De diskussionerna för också vi på departementet med bland annat Klys. Det är ingen hemlighet att vi ser att det är viktigt att värna äganderätten för det konstnärliga arbetet. Men samtidigt måste man trycka på så att branscherna får fram fler legala alternativ, helt i enlighet med de diskussioner som vi har fört också i kammaren och som förts i pressen. Jag vet inte om det räcker som ett svar.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i punkt 3.

Nu går vi till dagordningspunkt 4 om television utan gränser.

I går kom det på mejlen ett nytt förslag, på engelska, från rådet – detta som en information till er som vill fördjupa er eller som redan har fördjupat er i detta. Den frågan har varit uppe flera gånger här i nämnden, senast den 10 november 2006.

I dag ska vi fatta beslut om det senaste rådsförslaget.

Anf. 18 Kulturminister LENA ADELSOHN LILJEROTH (m):

Fru ordförande! Det här dokumentet kom, som sagt, först i går. Det kommer naturligtvis en översättning; trots allt är det två veckor kvar till mötet i Bryssel.

Tv-direktivet har flera gånger tidigare diskuterats på rådsmöten och har också vid flera tillfällen föredragits för nämnden. Jag har också varit i kulturutskottet och tagit diskussioner och även där redogjort för den svenska ståndpunkten.

Nu närmar vi oss, som sagt, ett avgörande i frågan. Det finns ett kompromissförslag som enligt ordförandeskapets bedömning kommer att kunna accepteras av en stor majoritet av medlemsstaterna och av Europaparlamentet.

Genom att rådet i november förra året antog en allmän riktlinje, det vill säga en politisk inriktning om substansen i direktivet, och Europaparlamentet genomfört sin första läsning och antagit ett antal ändringsförslag, har ramarna för det fortsatta förhandlingsarbetet slagits fast.

I viktiga delar visade sig rådet och parlamentet vara helt eller huvudsakligen överens om direktivets framtida utformning. Det gäller särskilt tillämpningsområdet samt definitionerna och reklamreglerna för tv.

Det rådde också samstämmighet om de huvudsakliga grunderna för jurisdiktionsreglerna för de nya tjänsterna och om att införa nya samarbetsregler för tv-sändningar riktade till en annan medlemsstat än den som har jurisdiktion över sändningarna.

Inom flera andra områden fanns det också skillnader både av politisk och av teknisk natur. För att underlätta det fortsatta förhandlingsarbetet reviderade kommissionen sitt förslag genom att göra en fullständig genomgång och värdering av parlamentets alla ändringsförslag. Kommissionens reviderade förslag har också sänts till EU-nämnden, vill jag minnas.

Det tyska ordförandeskapet gjorde därmed bedömningen att det fanns en möjlighet att förhandla fram en text för en gemensam ståndpunkt som också skulle kunna accepteras av Europaparlamentet.

Under våren har förhandlingar förts i rådsarbetsgruppen för audiovisuella frågor för att hitta kompromisstexter så långt det över huvud taget varit möjligt och därmed varit möjligt att gå Europaparlamentet till mötes. Parallellt har också ordförandeskapet haft fortlöpande informella samtal med rapportören i parlamentet.

Nu föreligger en fullständig kompromisstext som Coreper kunde ge sitt stöd på mötet den 4 maj. Kulturutskottet i parlamentet har vid sitt möte den 8 maj också tagit ställning för texten och förväntas de närmaste dagarna – den texten har ni också fått – meddela Corepers ordförande att en överenskommelse också har uppnåtts om texten.

Sverige har aktivt deltagit i arbetet under våren och i detta utgått från den allmänna riktlinjen som i allt väsentligt trots allt har legat närmare den svenska ståndpunkten och parlamentets ändringsförslag.

Det har varit viktigt att texten inte har försvagats i de delar som varit viktiga för Sverige. Arbetet är också inriktat på att verka för regler som inte riskerar att komma i konflikt med de svenska grundlagarna. Också sådana diskussioner har förts.

Slutligen har Sverige välkomnat att de nya reglerna förts in i direktivet som ställer krav på medlemsstaterna när det gäller tillgänglighet för funktionshindrade och uppförandekoder för reklam när det handlar om ohälsosam mat riktad till barn.

Regeringen anser nu att arbetet har varit framgångsrikt och att den föreliggande texten innehåller tydliga förbättringar för Sverige i förhållande både till det nuvarande direktivet och till det reviderade direktiv som kommissionen föreslagit. Sverige bör därför rösta för en politisk överenskommelse om en gemensam ståndpunkt.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag vill göra nämnden uppmärksam på att det informerats om den här frågan också i KU. Det var den 20 mars.

Anf. 20 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Vi socialdemokrater är naturligtvis glada över att kulturministern var väldigt skarp i sitt nej där nere. Kanske var det inte menat så från början. Vi hade ju till och med handuppräckning här om slutsatserna.

Vi tycker dock inte att man har kommit tillräckligt långt. Det är alltid trevligt med kompromisser, men det finns ingen anledning att alltid vara glad över kompromisser. Därför kommer vi även i dag att säga nej till att kulturministern ska få kompromissa.

Anf. 21 KARL SIGFRID (m):

Det finns ett frågetecken här som jag tycker skulle behöva rätas ut. Det gäller tv-bolag som är etablerade i ett land men sänder till ett annat land.

På s. 18 – jag tror att det är Regeringskansliets kommenterade dagordning som jag är inne på – står det att den mottagande medlemsstaten ska ha möjlighet att verka för en bilateral lösning. Det låter som någon form av frivillig överenskommelse mellan två stater.

På s. 22 finns formuleringen att ”den mottagande medlemsstaten ska kunna begära av den medlemsstat som har jurisdiktion över sändningen att vissa nationella regler i den mottagande medlemsstaten ska upprätthållas i sändningen”. Här låter det mer som någon typ av krav som man ska kunna ställa på sändarlandet.

Jag är lite oklar över hur maktbalansen ser ut mellan mottagarlandet och sändarlandet. Hur hårda krav går det att ställa?

Anf. 23 JACOB JOHNSON (v):

Det här är inte en fråga utan ett inlägg i sak. När det gäller nya artikeln 3 f och gamla artikeln 3 i om produktplacering är vi nöjda med den första punkten, nämligen att produktplacering ska förbjudas. Men vi är inte nöjda med undantagen. Vi hade varit nöjda om det fanns bara en punkt. Vår ståndpunkt är att produktplacering inte ska medges.

Vi har även andra synpunkter på utformningen av reglerna om reklam. Bland annat anser vi att det behövs strängare regler. Reklam för alkohol och tobak bör inte sändas förrän efter kl. 21. Därför kommer vi, om regeringen inte ändrar sig, att anmäla avvikande mening.

Anf. 24 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

När det gäller Susanne Ebersteins fråga vill jag säga att jag trots allt känner Socialdemokraternas ståndpunkt väl. Det här är så långt vi över huvud taget har kunnat komma. Om vi röstade emot detta skulle Sverige vara det enda landet som gjorde det. Vi ser alltså små förutsättningar att göra det när man nu har arbetat så pass intensivt som man gjort på alla möjliga nivåer. Trots allt har vi fått stort gehör för de svenska ståndpunkterna. Jag ser små möjligheter att komma vidare där.

Jag har även respekt för Jacob Johnsons synpunkter. Sedan finns det också, vilket vi alla känner till, flera länder i Europa som vill ha betydligt liberalare regler, som inte vill ha någon som helst begränsning av reklam vare sig den är riktad till barn eller det handlar om alkohol eller tobak.

Trots allt får vi anse att det förslag som nu föreligger rätt väl tillgodoser de svenska intressena.

Jag är inte riktigt klar över att jag förstod frågan om sändarlandsprincipen. Om Filippa Arvas Olsson inleder ska jag försöka fylla på. Men först ska jag leta reda på var i papperen vi är. Det är väldigt mycket papper.

Anf. 25 Departementssekreterare FILIPPA ARVAS OLSSON:

Frågan gällde balansen mellan det mottagande landet och det sändande landet. Som regeln nu är utformad finns det en möjlighet för det mottagande landet att hos det sändande landet begära att en viss regel ska upprätthållas. Det är villkorat av att det handlar om en sändning som inte är avsedd för den marknad där jurisdiktionen upprätthålls, alltså varifrån den härstammar. Den är direkt riktad till det mottagande landet. Det är det första villkoret.

Det andra villkoret är att man har en regel som är av så stort allmänintresse att det kan vara motiverat att göra det här. Enligt rättspraxis betyder det att det handlar om skydd av minderåriga, skydd av hälsa och så vidare. Vad man kan göra är att man hos det sändande landet kan begära att de begär av programföretaget att den här regeln ska upprätthållas.

Det finns inget krav i direktivet på att man också ska nå ett visst resultat. Men det finns ett krav i direktivet om att, som det står nu, den sändande medlemsstaten ska begära av programbolaget att regeln ska upprätthållas.

Är det på ett ungefär svar på frågan?

Anf. 26 KARL SIGFRID (m):

Ja, på ett ungefär är det ett svar på frågan. Vad som är intressant i sammanhanget är ju om man har ett bolag etablerat i Sverige och andra medlemsstater har regler utifrån vilka de kräver att det här bolaget ska sluta sända en viss typ av material. Det kan vara material som är skyddat av svensk yttrandefrihet. Då är det inte helt lätt att från regeringens sida gå in och begära att någonting ska upphöra.

Anf. 27 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Nej, de tvingande reglerna finns inte, däremot att man tar man en diskussion. Det kan ju finnas frågor som har en stark ställning i ett land men som kanske inte har det i sändarlandet – precis som vi har våra speciella regler när det handlar om reklam riktad till barn. Därmed finns det större möjligheter att ta upp diskussioner när det handlar om de företag som sänder från England till exempel, TV 3 och Kanal 5.

Anf. 28 MAX ANDERSSON (mp):

I dokumentet från kommissionen såg jag att de delvis har tillgodosett ett förslag om att audiovisuell marknadskommunikation avseende alkoholaktiga drycker inte får vara specifikt riktad till minderåriga. Det är ett litet steg i rätt riktning. Men vi i Miljöpartiet tycker att det inte ska vara någon tv-reklam för alkohol över huvud taget, inte heller tv-reklam riktad till barn.

Vi tycker att man borde gå betydligt längre på den punkten. Vi tycker också att man borde gå längre vad gäller reglerna för jurisdiktion, och vi kommer att anmäla avvikande mening.

Anf. 29 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det är ståndpunkter som är väl kända. När jag för svensk räkning markerade vår tydligare hållning under mötet i november fann vi också att vi var tämligen ensamma om dessa synpunkter. De var inte så långtgående som Max önskar, men trots allt är det fråga om att värna framför allt barnen. Det kompromissförslag som nu ligger om reklamregler är ändå absolut en fördel jämfört med det som var tidigare.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende, och jag noterar avvikande mening från s, v och mp.

Punkt 9 på den blå radsagendan är Övriga frågor. Det är a till och med i, varav a till och med f avser kulturministerns frågor. Där är visserligen a en beslutspunkt, men jag har fått veta i min fusklapp att Sverige inte deltar i det beslutet. Det innebär att vi inte heller behöver fatta något beslut i någon av de frågorna. Då kan vi tacka för informationen i de frågorna.

Vi är därmed klara med kulturdelen av radsagendan för vår del – om inte kulturministern vill tillägga något annat.

Anf. 31 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):
Nej. Tack för att jag fick komma, och tack för att det gick att ordna en ny tid. Det innebär att jag inte behövde ställa till det för andra som har engagemang i dag.

2006/07:26

11 maj

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Agendan i övrigt till det rådmötet fortsätter vi med på nämndens sammanträde på onsdag.

2 § Allmänna frågor och yttre förbindelser
Utrikesminister Carl Bildt
Statsrådet Cecilia Malmström
Försvarsminister Mikael Odenberg
Återrapport från ministerrådsmöte den 23 och 24 april 2007
Information och samråd inför ministerrådsmöte den 14 och 15 maj 2007

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Då går vi in på den gula dagordningens punkt 2, Allmänna frågor och yttre förbindelser. Jag konstaterar att statsrådet Tolgfors inte är med och att hans frågor behandlas av departementschef Bildt och tjänstemän om det kommer frågor på sådana saker.

Vi går då först in på återrapport från ministerrådsmötet den 23 och 24 april, där jag rimligen lämnar ordet till utrikesministern. Varsågod.

Anf. 34 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nämnden har erhållit en skriftlig rapport från mötet den 23 april. Jag tittar i mina papper och försöker erinra mig vad som diskuterades under lunchen. Det var fredsprocessen Mellersta östern och Libanon, Iran samt frågan om moratorium för dödsstraff. Jag kan inte påstå att det i någon av dessa frågor skedde några markanta positionsförflyttningar åt något håll. Betydande oro uttrycktes för framför allt utvecklingen i Libanon.

Anf. 35 URBAN AHLIN (s):

Det är mycket på dagordningen i dag, och jag är inte säker på att jag är på rätt punkt. Vi hade en diskussion om parenteserna inför mötet den 23 april – Sudanfrågan. Hur gick det? Jag har själv inte haft tid att kolla upp, men hur gick det med parenteserna som vi diskuterade?

Anf. 36 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Du är säkert på fel punkt, men det spelar ingen roll!
Parenteserna bortföll – inte innehållet.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Är det tydligt för alla inblandade?

Vi lägger rapporten till handlingarna.

Apropå att vi inte ska bli för mångordiga eftersom vi har så mycket på agendan vill jag framöver be både statsråd och ledamöter att fokusera det verbala och politiska krutet på nyheter och beslutspunkter. Det är många favoriter i repris, och då kan vi vara lite snabbare med dem.

Då går vi in på dagordningen för allmänna frågor. Där har vi först resolutioner från Europaparlamentet med mera. Det är väl inget att säga om dem? Det brukar det aldrig vara.

Punkt 4 gäller förberedelser inför Europeiska rådet. Där lämnar jag ordet först till statsrådet Malmström. Varsågod. Förslaget är utsänt till nämndens ledamöter.

Anf. 38 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Jag säger god morgon till nämndens ledamöter. Det är varje statsråds ambition att vara just EU-nämndens favoritminister – i alla avseenden, naturligtvis.

Jag ska försöka vara kortfattad. Det här är ett första inledande möte inför det stora toppmötet i midsommarhelgen. Det kommer att möjligen bli en mycket kort diskussion, kanske ingen alls, om förberedelsepunkterna. Det huvudsakliga som ska diskuteras på rådsmötet den 21–22 juni handlar om fördragsfrågorna. De kommer inte alls att komma upp. De står med bara som en rubrik. Nämndens ledamöter har fått förslaget. Det är i princip bara fyra rubriker. Det handlar om fördraget. Där finns ingen text. Det kommer inte att finnas något, och det kommer inte att bli en diskussion. Sedan är det rättsliga och inrikes frågor, ekonomiska och sociala frågor och yttre förbindelser. Vi vet väldigt lite om vad ordförandeskapet kommer att lyfta fram, men jag ska säga några ord om respektive rubrik.

Fördraget kommer inte att diskuteras. Den fråga diskuterades i går vid mötet med det sammansatta utskottet.

När det gäller rättsliga och inrikes frågor har ordförandeskapet föreslagit att toppmötet ska ge en vägledning för det framtida arbetet med frågorna. Det betyder att frågor som rör polissamarbete, kampen mot terrorismen, migrationspolitiken, medborgerliga rättigheter, säkerhet och stärkt rättsligt samarbete kan komma upp. Exakt i vilken form är inte riktigt klart.

Under rubriken Ekonomiska och sociala frågor kommer man att följa upp de beslut som fattades vid vårtoppmötet inom Lissabon- och klimatfrågorna, inre marknaden, externa ekonomiska relationer och sociala dimensionen. Troligen kommer man också att vilja återge slutsatserna från det kommande G 8-mötet som hålls i början av juni.

När det gäller yttre förbindelser nämner man särskilt den europeiska grannskapspolitiken och Centralasienstrategin. Det kommer utrikesministern att återkomma till.

Jag tror att det blir en mycket kort diskussion. Jag har inte sett någon anledning att kommentera denna korta dagordning. Men det kommer att finnas ytterligare två tillfällen att samråda med nämnden innan toppmötet, och då hoppas vi ha mer detaljerad information så att vi kan ha ett mer substantiellt utbyte.

Anf. 39 ORDFÖRANDE:

Det innebär att det här för vår del är en diskussionspunkt. Det finns inget mer att säga om den. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta eventuella förhandlingarna i denna fråga.

Då är vi i princip färdiga med statsrådet Malmström. Finns det några A-punkter eller andra frågor som rör statsrådet Malmström? Nej.

Vi går vidare till frågorna om yttre förbindelser.

Då har vi punkten 2, WTO. Där har det enligt mina noteringar inte hänt så mycket nytt sedan sist. Har utrikesministern något annat att säga?

Anf. 40 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej. Enligt den senaste informationen kommer frågan förmodligen att bortfalla på mötet – av just det skälet fru ordföranden anger, nämligen att det inte har hänt så mycket.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Då tackar jag för den informationen.

Punkt 3, Sudan, är en diskussionspunkt. Den har varit uppe flera gånger i nämnden, men det ska inte fattas beslut om några slutsatser – såvitt vi vet i alla fall.

Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej. Det är inte säkert att det blir någon diskussion på rådet. Ordförandeskapet tycker inte att det finns anledning till det eftersom det inte har hänt något, och det finns ingen anledning att förändra slutsatser. Det är osäkert om det över huvud taget kommer upp.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Sudanfrågan kommer också att återkomma under försvarsfrågorna. Då nöjer jag mig med att tacka för informationen i denna punkt.

Punkt 4, Somalia. Där finns det däremot förslag till slutsatser i den blåa hemliga inplastade mappen. Den ska ligga på bordet, annars får ni säga till kanslipersonalen genast. Den här frågan har också varit i nämnden den 9 februari och den 20 april. Det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt då. Nyheter och kommentarer, utrikesministern.

Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (m):

De sorgliga nyheterna är väl att utvecklingen har fortsatt i negativ riktning, trots de slutsatser vi har antagit tidigare. Försoningsprocessen har skjutits upp. Striderna har tidvis varit inne i ett intensivt skede i Mogadishu. Vi hade under en vecka 350 000 flyktingar från staden. Det har sedan dess lugnat ned sig något. Men planeringen för försoningskonferensen förefaller något skakig. Det humanitära läget är desperat. Planeringen för en truppinsats är mycket osäker. Den internationella kontaktgruppen, där vi är medlem och Storbritannien ordförande, kommer att sammanträda, men lite oklart när.

Slutsatserna har redovisats, och vi har ingen anledning att ha någon invändning mot dem. De sammanfattar väl den inställning vi har i denna fråga.

Anf. 45 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! De nyheter om Somalia som man läser i medierna är ganska motstridiga. Tyvärr är den bild man får från regeringen i föredragningar, olika dokument och också från rådet motstridiga.

Den bild som Carl Bildt målar upp i dag avviker lite från den bild vi fick i går i utrikesutskottet. Där lyfte man upp att president Yussuf har inlett en dialog med moderata islamister. Det är en massa ljuspunkter.

Jag ser att rådet välkomnar Yussufs åtagande att inleda en bred nationell försoningsprocess. Jag ser samtidigt att inför mötet den 23 april har Carl Bildt sagt att övergångsregeringen nu koordinerat med Etiopien

för att nå en militär lösning. Det är olika signaler om hur utvecklingen ser ut och hur Sverige ser på utvecklingen i Somalia. Jag skulle uppskatta ett förtydligande.

2006/07:26

11 maj

Anf. 46 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, de är inte motstridiga. Är det något som är motstridigt är det väl de olika tendenserna i utvecklingen. Vi får positiva signaler om vad de avser att göra, och vi välkomnar och stöder dessa signaler hela tiden. Sedan tvingas vi i efterhand ofta konstatera att det inte blev så utan att utvecklingen får ett annat förlopp. Det kan vara motstridigt i den delen, men om du ser det så får du en förklaring till att det kan se lite annorlunda ut.

I texten uttrycks *dismay over the humanitarian situation*. "Dismay" är ju ett relativt starkt ord, men vi måste samtidigt titta på de positiva element som finns och försöka understödja dem. Men om vi tittar på den totala utvecklingen de senaste månaderna tvingas vi nog tyvärr medge att de negativa faktorerna hittills har dominerat bilden.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Det här är en beslutspunkt, och jag sammanfattar med att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Då har vi punkt 5, Förberedelser för toppmötet mellan EU och Ryssland. Där föreligger inte några slutsatsförslag men väl en ganska extensiv not i den blå mappen. Jag är dessutom rätt säker på att utrikesministern vill kommentera detta.

Anf. 48 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det här blir förmodligen tillsammans med Mellersta östern och möjligtvis vis en och annan punkt den dominerande frågeställningen vid mötet på måndag. Det föreligger som ordföranden anger inga slutsatser, men det är ett papper som vi noterar som är underlaget inför toppmötet i Samara mellan trojkan och den ryska federationen den 18 maj. Jag tror det är en middag den 17 maj, och därefter är det möte, inklusive ett bilateralt möte mellan förbundskansler Merkel och president Putin, den 18 maj.

Det är klart att fokus fortfarande i formell mening ligger på frågan om det ryska importstoppet för livsmedel från Polen. Vi har för ögonblicket inga indikationer på att den frågan kommer att lösas, men jag vill inte alldeles utesluta att så ändå blir fallet i sista stund. Det pågår rätt intensiva diplomatiska ansträngningar från tysk sida för att försöka lösa upp detta, och det är fullt möjligt att Ryssland i det läge som nu är har anledning att göra något som inte framstår som enbart negativt. Bilden av det ryska politiska agerandet i olika sammanhang i Västeuropa är inte alldeles positiv för ögonblicket, för att uttrycka saken försiktigt, och det kan inte uteslutas att detta leder till någon förändring. Om det vet jag ingenting, utan detta kan betraktas som en spekulation kring den allmänna miljön inför Samara.

Om så är fallet innebär det starten för PCA-förhandlingarna. Man kan diskutera hur lång tid de kommer att ta och vad de kommer att leda till, men mandatet för PCA-förhandlingarna har vi diskuterat vid tidigare tillfällen.

Utöver detta kan det inte uteslutas att vi får en något vidare diskussion om relationerna med Ryssland. Den diskussionen kommer att föras inte minst i ljuset av krisen mellan Estland och Ryssland – bronssoldaten. Jag skulle tro att ett antal medlemsstater kommer att ta till orda. Sverige tillhör dem som kommer att göra det om diskussionen vidgas, vilket förefaller synnerligen sannolikt. Vi gör det för att understryka stödet för Estland i den meningen att det som inträffade var en intern angelägenhet. Det ligger inom staternas suveräna rätt att både flytta, uppföra och ändra statyer, även om vi alla vet att sådant kan vara föremål för mycket upphetsade meningar. Frågan om vad man gör och inte gör med statyer kan vara relativt känslig även i andra länder än Estland. Men det ligger entydigt inom den nationella suveräniteten att fatta sådana beslut och att hantera den typen av kontroverser.

Det vi noterade var ju ett antal ageranden från rysk sida som inte var acceptabla. Det var framför allt brott mot Wienkonventionen utanför och i anslutning till den estniska ambassaden i Moskva. Det var också demonstrationer utanför EU-kommissionens representation i Moskva även om dessa var av mera fredlig och normal karaktär. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Jag tror att det kommer att vara en diskussion från vissa angående det sätt på vilket ryska medier – som i övrigt visar en viss lojalitet med staten – har uppträtt gentemot Estland. Jag tror också att det kan komma en diskussion om huruvida det förekommer några ekonomiska sanktioner från den ryska federationen gentemot Estland och hur detta i så fall ska tolkas.

Detta är ingenting som i formell mening påverkar toppmötet, *the information note* eller slutsatser – sådana finns inte – men det påverkar i alla fall den allmänna inställningen till relationen mellan Europeiska unionen och Ryssland. Jag skulle alltså inte utesluta att vi vid sidan av det formella ärende vi har att hantera kommer att få en relativt livaktig diskussion.

Anf. 49 ORDFÖRANDE:

Tekniskt sett innebär detta för nämndens del att vi kommer att lyssna om stöd för fortsatta förhandlingar – ett mjukbeslut. Vi har inget som är hugget i sten, men eftersom det händer en del i frågan kommer jag att fråga nämnden om det.

Anf. 50 HILLEVI LARSSON (s):

Jag har inte läst de engelska papperen i detalj, men jag har inte kunnat hitta någonting om folkhälsofrågor.

Utbredningen av till exempel hiv och tbc är väldigt oroande, både för Ryssland självt och för Europa. Vi trodde att vi hade utrotat sjukdomen, men tbc har börjat komma tillbaka, inte minst med multiresistenta tbc-stammar vilket innebär att medicinen alltså inte ens biter på sjukdomen.

Dessa frågor är viktiga både för Ryssland och för oss här i Europa. Kommer de på något sätt att komma upp? Kan man diskutera detta med Ryssland i något annat forum om så inte är fallet?

Anf. 51 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag ska försöka ge ett tydligt svar, men jag inte är säker på att jag kommer att lyckas.

Låt mig börja med att säga att det är helt riktigt. Inte bara multiresistent tbc utan även hiv/aids-utvecklingen är mycket alarmerande i delar av Ryssland. Det finns även en del andra.

I formell mening tror jag inte att detta ligger inom dessa fyra områden, men jag vet att åtskilliga samtal pågår om detta. Jag törs inte svara på om det är i EU och kommissionen, men i andra sammanhang är det rätt många diskussioner med Ryssland, och man har olika typer av hjälpsatser. Inte minst Världshälsoorganisationen är självfallet mycket engagerad.

I formell mening ligger det utanför just det här, men det finns på radarskärmen med stor tydlighet.

Anf. 52 CARL B HAMILTON (fp):

Fru ordförande! Estland är naturligtvis en särskilt viktig fråga för oss i den här regionen. Det är därför väldigt viktigt att utrikesministern markerar, både vid mötet och gärna för pressen efteråt, att vi stöder den estniska regeringen och att utrikesministern arbetar för att förhindra varje tendens till sprickbildning inom Europeiska unionen i sin attityd visavi Ryssland i denna fråga.

Jag vill särskilt säga att man säkert kan diskutera hanteringen, behandlingen och levnadsvillkoren för den ryska minoriteten i Estland, men jag tycker inte att detta är ett tillfälle att ta upp den frågan.

Jag har en annan fråga. Den gäller avsnittet om energi, energisäkerhet och annat. Det ligger väl ingen slamkrypare här? Jag uppfattar inte att det i alla dessa skrivningar om interdependens, varningssystem för risk för störningar och så vidare finns något ställningstagande till hur man ska dra en eventuell gasledning mellan Ryssland och den europeiska kontinenten, att den ska gå på det ena eller det andra stället.

Anf. 53 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det uppfattar inte jag heller. Jag har inte sett ens någon antydan i den riktningen. De enda ställningstaganden som har varit kring det har vi diskuterat i nämnden förut. Det är så att säga TEN-planerna som beslutades i juli förra året. Men sedan dess har frågan inte funnits på något ministerråds dagordning.

Anf. 54 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Punkt 6, Svartahavsområdet, är däremot en beslutspunkt. Där finns även en ny handling, ett meddelande från kommissionen, och förslag till slutsatser i den blå mappen.

Anf. 55 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nämndens ledamöter har väl tagit del av slutsatserna här. De är relativt allmänna. Det finns en kommunikation, en delgivning, som jag försöker hitta, men det spelar inte så stor roll i sammanhanget.

Vi har ju relativt länge haft en diskussion angående att utveckla ett samarbete inom Svartahavskretsen. Nu förs det upp på dagordningen. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<Man förväntar sig en rätt kort diskussion och tar de här relativt välkommande slutsatserna.

Det är rimligt att ha ett mål för Svartahavssamarbetet. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<Av vikt för vår utgångspunkt är därför att den här dimensionen, Svartahavssamarbetet, är rätt flexibel, att man fokuserar den på substansen och inte på institutionerna och att den baseras på det som finns i den kommunikation som föreligger.

Anf. 56 BJÖRN HAMILTON (m):

Jag har bara en kort kommentar, eftersom vi har ont om tid. Jag vill ändå understryka hur viktigt det här området är för kommande utvidgning och så vidare. Vi har en stark enighet här i riksdagen om att arbeta i den riktningen och att man från EU:s sida tar samarbetet på största allvar och har en fokusering kring dessa frågor i framtiden.

Anf. 57 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag delar den bedömningen. Det har också varit lite av en diskussion om Östersjösamarbete och Svartahavssamarbete. Man har sett en parallellitet där. Jag ser kanske inte riktigt den parallelliteten, för Östersjösamarbetet är ju nu till mycket stor del ett samarbete inom ramen för Europeiska unionen. Sedan tillkommer den ryska dimensionen och de västnordiska länderna. När vi kommer ned till Svarta havet är det däremot en något mera mångsidigt sammansatt grupp av länder.

Men det innebär inte att det inte är ett betydelsefullt område, där vi har anledning att koncentrera lite mer av både politisk kraft och kanske ekonomiska ansträngningar. Jag kan nämna att jag själv i nästa vecka kommer att befinna mig vid Svarta havets både östliga och västra strand, först i Odessa i Ukraina och därefter i Batumi i Georgien, för olika samtal som självfallet kommer att röra också olika delar av problematiken i denna region.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att vi kan gå till beslut. Vi ska alltså besluta kring slutsatserna.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Då har vi Punkt 7, Iran. Detta är däremot en lunchdiskussion. Sakfrågan har också varit uppe i nämnden tidigare när vi hade majoritet för regeringens ståndpunkt.

Anf. 59 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag förutsätter att det blir en lunchdiskussion. Det blir framför allt en återrapporering från Javier Solana av de kontakter han har haft. Det var två längre sammanträden för två veckor sedan med den iranske chefsförhandlaren Larijani. Det skulle ha varit ytterligare en kontakt innan mötet på måndag, men jag vet inte om detta kommer att äga rum. Det är möjligt att det äger rum under dagen eller morgondagen, men det är också möj-

ligt att det sker kontakter i andra former. Vi får en återrapportering på måndag.

Jag kommer att ha anledning, och det är möjligt att även min danska kollega kommer att göra så, att återrapportera något om de samtal vi hade med utrikesminister Mottaki i det som berörde den nukleära frågan.

2006/07:26

11 maj

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen.

Då går vi till Punkt 8, Irak. Den är också tidigare behandlad i nämnden. Vi har tidigare haft majoritet för regeringens ståndpunkt, och vi har förslag till slutsatser i den blå mappen.

Anf. 61 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det handlar framför allt om att välkomna konferensen som var i Sharm-el-Sheik den 3 och 4 maj, där man lanserade det så kallade *International Compact with Iraq*. Det skedde den 3 maj, och det handlar om att på olika sätt från omvärldens och framför allt grannstaternas sida försöka göra vad man kan för att understödja reformer på det politiska området, på säkerhetsområdet, på det ekonomiska området och vad gäller den sociala utvecklingen i landet. Det handlar också om att försöka få en bättre samordning och en samordning mellan olika internationella partner, icke minst länderna i närområdet.

Vi välkomnar detta. Vi hoppas att den regionala försoningsprocessen ska gå framåt och uttrycker den europeiska unionens vilja att göra vad vi kan för hjälpa och ge understöd till denna process.

Sverige var som bekant representerat där av migrationsminister Tobias Billström.

Anf. 62 KERSTIN LUNDGREN (c):

På vilket sätt? Finns det något mer substantiellt uttryck när det gäller vilken hjälp EU skulle kunna tänkas bistå med?

Anf. 63 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Vi har ett försök. Framför allt på rättsstatsområdet finns det ett existerande program. Det har varit en informell diskussion om det kan göras mer. Den har inte lett till så mycket ännu. Man har velat avvakta vad som kommer ut av detta. Det är den mission som EU har hittills. Det är en liten del av kakan.

Enskilda EU-länder gör ju åtskilligt. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Det har ansetts vara mycket viktigt – den bedömningen delar jag – att få i gång processen i sig för att få in grannländerna och för att få en dialog mellan framför allt amerikanerna och grannländerna. Det som inträffar är något utanför EU-nämnden.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Det här är en beslutspunkt. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går över till punkt 9 Initiativ från Arabförbundet. Det förväntas vara en diskussionspunkt.

Anf. 65 Utrikesminister CARL BILDT (m):

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<Jag vet inte om det kommer upp eller inte. Jag fick information på morgonen om att ordförandeskapet kanske vill att man lyfter bort det från listan.

Det är ett initiativ som utgår från att Arabförbundet vill ha en direkt dialog med den europeiska unionen. Det har vi i och för sig ingen invändning mot. Det är svårt att vara emot det.

Det är ganska många sådana institutionaliserade dialoger som pågår för ögonblicket. Vi kommer under mötet att ha ett möte med betydande delar av Arabförbundet och dess utrikesministrar.

Anf. 66 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför eventuella fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi övergår till punkt 10 Fredsprocessen i Mellanöstern. Även detta är en diskussionspunkt.

Frågan har ju varit uppe här vid ett antal tillfällen tidigare, närmast den 2 mars då det fanns stöd för regeringens upplägg.

Anf. 67 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Sedan den 2 mars har det kanske inte hänt så mycket som det borde ha gjort.>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< På palestinsk sida pågår fortfarande ansträngningarna att försöka få samlingsregeringen att fungera på ett någorlunda samordnat sätt. Signalerna är något blandade, men det är förmodligen något mer plus än minus. Man ska inte underskatta svårigheterna.

Vi kommer att ha ett möte med representanter för Arabförbundet för en diskussion om det arabiska fredsinitiativet. Det innebär att vi har ett särskilt möte med utrikesministrarna från Egypten, Saudiarabien, Jordanien, Libyen, Marocko, med den palestinska samlingsregeringen och Arabförbundets generalsekreterare samt möjligen Syrien och möjligen Qatar. De ska presentera det arabiska fredsinitiativet och vi ska diskutera det.

Jag noterar att det i programmet är avsatt en och en halv timme för en diskussion mellan 27 europeiska utrikesministrar och ett antal, kanske ett tiotal, på den arabiska sidan. Sannolikheten för att det kommer att klaras av på en och en halv timme bedömer jag som obefintlig. Det kommer att ta sin tid, men jag tror att det blir ett värdefullt möte.

Anf. 68 BODIL CEBALLOS (mp):

För närvarande tas inga kontakter med Hamasministrar. Vi har ju kontakter med andra ministrar som inte alla tycker att det är bra att vi har kontakt med. Det kom upp när vi hade ett iranskt besök här. Det var många som protesterade mot det och jämförde det med att vi säger nej till att träffa Hamasministrar.

Har det inte blivit någon förändring? Det är ändå ett valt parti.

Anf. 69 HANS LINDE (v):

Vi hade ju en ganska lång diskussion om detta vid det förra EU-nämndsmötet, så jag ser ingen anledning att återupprepa så mycket av den diskussionen.

Jag kan bara meddela att vår avvikande mening kvarstår. Vi tycker att det är dags att man nu, likt Norge, normaliserar förbindelserna och att man tar kontakt med hela den demokratiskt valda regeringen.

Anf. 70 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Vi springer ju inte omkring och har kontakt med ministrar i regeringar i andra länder och andra områden i största allmänhet. Vi har kontakt med de ministrar som vi har anledning att ha kontakt med.

På det här mötet kommer till exempel den palestinske utrikesministern. Jag har träffat honom tidigare. Jag tror att jag har sagt det i något annat sammanhang här i riksdagen under veckan att det är en man som jag kan rekommendera kontakter och diskussioner med.

Jag kan nämna att vi kommer att till Stockholm få ett besök nästa vecka i ett annat sammanhang – inte till regeringen i formell mening – av den palestinske turistministern. Ingen av dem företräder Hamas. Det har inte funnits någon anledning och det finns inga planer på att ha kontakter med företrädare för Hamas.

Anf. 71 URBAN AHLIN (s):

Jag vill bara instämma i vad Hans Linde sade. Vi hade ju en lång diskussion om detta vid det förra EU-nämndsmötet. Vår inställning är att vi ska normalisera relationerna till de palestinska myndigheterna och den palestinska samlingsregeringen och att den svenska politiken ska utgå från den punkten vi talade om senast, nämligen att man måste skapa förmåner för den moderation som palestinierna faktiskt har gjort.

Anf. 72 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag delar den bedömningen, om Urban Ahlin formulerar den på det sättet. Men jag kan inte gå med på en politik som innebär att vi aktivt ska söka kontakt med Hamas. Det ser jag absolut ingen anledning att göra. Det vore att belöna Hamas. Det tycker jag inte att det finns anledning att göra. Vi ska belöna dem som har arbetat för denna regering, men vi ska inte belöna Hamas genom att aktivt söka kontakt med dem. Det avser jag inte att göra.

Jag tror i och för sig inte att man ska tolka Urban Ahlin så, men jag ville göra den distinktionen.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Det här är en diskussionspunkt. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Man får anmäla avvikande mening ändå. Jag noterar att Vänsterpartiet gör det.

Vi kommer då till punkt 11, Västra Balkan. Det är en diskussions- och beslutspunkt. Det finns förslag till slutsatser i den blå mappen.

Anf. 74 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Tanken är att vi ska välkomna resultatet av det möte som pågår i Zagreb i dag. Den gamla stabilitetspakten ska gradvis omvandlas till ett *regional co-operation council*. Det pågår en diskussion i Zagreb *as we speak* om vem som ska bli generalsekreterare i denna organisation och var den ska lokaliseras. Jag har inte sett någon rapportering. Jag utgår ifrån att det kommer att bli lokalisering i Sarajevo. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Jag tror inte att det finns något kontroversiellt i slutsatserna. Jag tror dock inte att diskussionerna kommer att handla så mycket om detta. Diskussionen kommer nog att fokuseras ganska mycket på oro inför vad som pågår när det gäller regeringsbildningen i Serbien. Jag har för mig att vi några gånger tidigare i samband med Kosovoproblematiken har diskuterat risken för att den skulle kunna kompliceras och bli ännu mer komplicerad än vad den var från början.

Det har visat sig bli fallet, lindrigt uttryckt. Vi fick den situationen i tisdags att man valde ordföranden i det radikalnationalistiska partiet, herr Nikolić, till talman i det serbiska parlamentet. Det skedde med stöd av rösterna från DSS, Vojislav Koštunicas parti. Det innebär att den demokratiska koalitionen bröt samman – temporärt eller permanent återstår att se.

Vi har haft anledning att reagera rätt kraftfullt mot detta och mot de konsekvenser som det kan få.

Jag vet inte om man tycker att den svenske talmannen är betydelsefull eller betydelselös, men utan att det ska uppfattas som inlägg i någon svensk konstitutionell debatt vill jag säga att den serbiske talmannen har vissa mandat och fullmakter som den svenske talmannen inte har. Han kan fastställa tidpunkter för val, till exempel val av president. Det är klart att i ett osäkert politiskt läge är det en maktbefogenhet som betyder relativt mycket. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

I går återupptog man regeringsförhandlingarna inom den före detta demokratiska koalitionen. Det ska vara möten under dagen. Möjligen kommer det också att vara europeiska initiativ som utgår från mötena i Zagreb för att försöka påverka detta. Vi vet mycket lite om vad det kan sluta i. Ingen annan heller vet så mycket. Läget är genuint osäkert. Det måste ha klarnat på måndag. Där går den konstitutionella gränsen. Har man inte lyckats bilda regering då, utlyser man nyval i Serbien. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Det är det som ligger utanför de formella slutsatserna som kommer att dominera diskussionen. Sannolikt kommer det att leda till ytterligare slutsatser vad gäller utvecklingen i Serbien. De kommer nog att ligga väl i linje med det som är etablerad svensk politik.

Anf. 75 URBAN AHLIN (s):

Kosovo skulle jag vilja uppehålla mig vid en liten stund.

Vid tidigare EU-nämndssammanträden har vi ju haft upppe Ahtisaaris plan som ska behandlas i FN:s säkerhetsråd. I det material som vi har fått från regeringen har man betonat vikten av att EU har en enad position och att man ställer upp på Ahtisaaris plan. Jag minns ett EU-nämndssammanträde för ganska länge sedan när utrikesministern gjorde en bra genomgång av de länder som hade tveksamheter till Ahtisaaris plan.

Utrikesministern betonade tydligt att det är oerhört väsentligt att EU har en enad inställning och att man ställer upp för Ahtisaaris fredsplan.

Jag betonade vid ett senare EU-nämndssammanträde min överraskning när jag läste handlingarna från ministerrådsrådet där Carl Bildt och Ahtisaari hade hamnat i en ordväxling – låt oss kalla det så – om Koštunica. Man hade ett mindre gräl om hur man skulle se på Koštunica.

Jag vet inte om jag då tolkade det som att det var ett sätt att ge Ahtisaari ett hundraprocentigt stöd i hans arbete. Å andra sidan hade det inte bäring på Ahtisaaris plan, så det må vara hänt.

Jag ser en del oroande tecken. Jag läste en utskrift från Internet för ett tag sedan från Brysselforum som German Marshall Fund anordnade i Bryssel. Utrikesministern talar där om Kosovo och Ahtisaaris plan och lyfter upp tankar om att det är dags för ordförandeskapet Tyskland att starta förhandlingar om detta. Jag får också oroande signaler om att Sverige på något sätt skulle vilja backa synpunkter som Ryssland har att säkerhetsrådsresolutionerna skulle tas i två steg: först en säkerhetsrådsresolution som över huvud taget inte hanterar själva statusfrågan. Det här tycker jag är oroande. Jag är av den uppfattningen att den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken i EU bygger på att vi försöker att vara enade så mycket som möjligt för att stärka EU:s möjligheter att påverka världen omkring oss. Här har vi en plan som faktiskt är *the only game in town* för att hitta en lösning på detta. Innan slutet av maj hoppas vi ju att vi ska kunna ha ett säkerhetsrådsbeslut här.

Jag tror att det är väsentligt att vi i dag får ett svar av utrikesministern som kan skrivas in i det här protokollet. Har Sverige fortsatt uppfattningen att det är väsentligt att ha en enad EU-position som stöder Ahtisaaris plan?

Anf. 76 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag vet inte vad det är för olika rykten som Urban Ahlin nås av, men det kan ju vara mycket, så jag lämnar det åt sidan. Jag ska göra några kommentarer i alla fall.

Det är riktigt att vi på Brysselforumet hade en diskussion – jag hamnade i något av en diskussion – med min gamle kollega herr Holbrooke. Holbrooke företräder uppfattningen att man i de diskussioner som nu pågår i säkerhetsrådet – Sverige är ju inte en del av dem, och det är inte herr Holbrooke heller, om man nu ska vara alldeles formell i sammanhanget – ska gå fram och ställa ryssarna mot väggen. Sedan får de antingen vika sig eller vetera och vetera de så drar sig amerikanerna ur och skyller alla svårigheter i Balkan på ryssarna.

Jag har sagt att jag inte tycker att detta är ansvarig politik. Det är att leka med elden. För att göra ett ytterligare tankesteg: Det som då skulle inträffa, enligt Holbrooke, är att amerikanerna skulle erkänna Kosovos självständighet utan en säkerhetsrådsresolution, och det har jag varnat för.

>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<. Urban Ahlin refererar utan att nämna källan den amerikanska ståndpunkten att man ska vara klar med säkerhetsrådsbehandlingen i maj. Jag tror att de kommer att lägga fram ett förslag på bordet den 21 maj. >>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Vi har nu passerat den formella delen av diskussionen vad gäller mötet i Samara den 17–18 maj. Det är klart att det bilaterala möte som jag nämnde mellan Merkel och Putin den 18 maj till mycket stor del kommer att handla om Kosovofrågan. Jag tror att vad som sägs där kommer att ha viss betydelse för frågans vidare hantering i säkerhetsrådet. Huruvida det blir ett avgörande i slutet av maj eller i juni tror jag är en fullständigt öppen fråga i dagsläget.

Det finns olika element i säkerhetsrådsresolutioner som nu cirkulerar mellan kontaktgruppsländerna som bibehåller huvuddelarna men som kanske lägger till eller drar ifrån olika element. Så är det med säkerhetsrådets behandling.

Anf. 77 URBAN AHLIN (s):

Jag vill tacka utrikesministern för svaret. Självklart är det så att man kan hamna i en ordväxling med Ahtisaari om hans syn på Koštunica. Jag har inget som helst problem med att utrikesministern har gjort det, för det har egentligen ingenting med själva Ahtisaaris plan att göra eller att EU ska stå enat. Att Carl Bildt har problem med Richard Holbrookes uppfattningar känner vi till sedan länge, och den diskussionen kan också gärna fortsätta.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Anf. 78 Utrikesminister CARL BILDT (m):

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Jag får be er att gå in för landning mot de slutsatser som vi ska fatta beslut om.

Anf. 80 URBAN AHLIN (s):

Ja, men det finns inga slutsatser i det här ärendet, utan det är den lunchdiskussion som kommer att vara, och den är i ett oerhört avgörande läge. Det är därför det är viktigt att vi har den här diskussionen här nu.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Låt mig säga att det här är en diskussions- och beslutspunkt, och det finns förslag till slutsatser delvis i den blå mappen. Sedan kan det tillkomma ytterligare saker.

Anf. 82 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Avgörande är att vi får ett beslut i FN:s säkerhetsråd. Det är det alldeles avgörande. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Försvarsministern kommer tidigare eftersom vi ligger lite före i tid, och han lär redan ha kommit.

Anf. 84 URBAN AHLIN (s):

Då tar jag den avslutande frågan då: >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 85 Utrikesminister CARL BILDT (m):

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Då är nämnden redo att gå till beslut. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Apropå utrikesministerns fråga om hemligstämpling kan jag konstatera att utrikespolitiskt känsliga uppgifter som vanligt är hemliga i protokollen. Svordomar är det däremot inte. Tänk på det när ni yttrar er inför stenografer!

Anf. 87 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Men då kan vi alltså få ett långt protokollsutdrag där det är bara vitt och en och annan svordom! Det kommer ju inte att bli så bra!

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Det kan hända i värsta fall. Det vore ju olyckligt.

Anf. 89 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Ja, det vore olyckligt. Jag delar helt den bedömningen.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Då är vi klara med punkt 11 och har att behandla punkt 12, Moratorium för dödsstraff. Det här är också en favorit i repris. Det är en diskussionspunkt nu. Senast vi hade frågan uppe i nämnden hade vi majoritet.

Anf. 91 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag är något osäker på varför den finns där över huvud taget. Det är Italien som tar upp den. Det finns ingenting att tillägga utöver det som vi har diskuterat tidigare i denna del. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekre-**

tesslagen <<<Det är den enda förklaring jag har till att frågan återkommer varje gång. Vi har varit eniga om att vi ska göra en bedömning av hur frågan ligger inför generalförsamlingen och då fatta ett beslut hur vi agerar. Vi delar självfallet sakståndpunkten helt och hållet.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att vi kan nöja oss med att tacka för informationen i frågan.

Vi är då klara med de punkter som står på den blåa agendan. Det har dock meddelats mig att det kan tillkomma en punkt vad gäller Ukraina.

Anf. 93 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det kanske det också kan göra. Men framför allt kommer det att tillkomma en punkt vad gäller Uzbekistan, som jag inte vet om nämnden är informerad om.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Vi har fått ett snabbt mejl om Uzbekistan och även regeringsbeslut om Afghanistan. Det vet jag att det finns frågor kring. Vi skulle kunna be utrikesministern kommentera båda.

Sedan fick jag en liten lapp som det stod Libyen på dessutom. Jag vet inte om det finns något att säga även om det.

Anf. 95 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, det tror jag inte. Inte vad jag vet, i varje fall. Hur är det med Ukraina och Afghanistan?

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Det kan vi ta när försvarsministern kommer.

Anf. 97 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Exakt. Jag kan bara säga något om Uzbekistan. Jag tror att vi hade en diskussion om detta för en månad sedan eller något sådant, hade vi inte det? Precis. Det är samma fråga fast mera ställd på sin spets.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Vi företräder väl den ståndpunkten att processen i sig inte är att betrakta som ett avgörande framsteg, utan vill att framsteg ska bestå av framsteg. Vi ser inte riktigt sådana. En person har i och för sig frisläppts. Hon arresterades relativt nyligen. Det förefaller relativt bekvämt att någon som arresteras rätt plötsligt också släpps relativt plötsligt, och sedan gör man en stor sak av just detta, medan andra som har suttit relativt länge får fortsätta att sitta relativt länge.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<Detta sagt utan svordomar.

Anf. 98 URBAN AHLIN (s):

Jag ska också försöka klara mig utan svordomar. Det var precis det sista jag tänkte säga som utrikesministern tog upp. Man ska ta fram en centralasiatisk strategi till juni. European Neighbourhood Policy har man väl också ett ansvar att ta fram en ny strategi om. Det är mycket väsentligt att den innehåller våra värderingar som Europa står för.

Ska vi gå in i det här området måste vi slå vakt om de värderingar vi står för och hitta samarbetsformer som kan vara attraktiva för de länderna. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<Vi vill ge vårt fullständiga stöd till den inställning som utrikesministern har.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Eftersom detta har visst innehåll bör vi fatta beslut om positionen. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i ärendet om Uzbekistan.

Skälet till att det stod Libyen på liten lapp var att det står i Regeringskansliets kommenterade dagordning att frågan om de bulgariska sjuksköterskorna i Libyen kommer att tas upp. Men det lär inte vara något nytt i den saken. Är det något att tillägga kan utrikesministern gärna göra det nu. Annars får han lika gärna vara tyst. Han valde att vara det.

Är det några övriga utrikesministerspecifika frågor som det finns anledning att ta upp? Nej.

På A-punktlistan till kommande råd berör punkterna 1 till 18 utrikesfrågor med flera. Är det några frågor som ledamöterna vill ställa just till utrikesministern kan ni göra det nu. Nästa punkt är att han får sällskap av försvarsministern, och sedan går han. Detta är sista tillfället till eventuella sådana frågor.

Anf. 100 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har inte hunnit titta på A-punktlistan. Står polisinsatsen på A-punktlistan, eller kommer det under nästa punkt när försvarsministern kommer?

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Den tar vi alldeles strax.

Anf. 102 BODIL CEBALLOS (mp):

Okej.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Vi är nöjda med de frågorna. Vi ber kansliet kalla in försvarsministern. Vi ber utrikesministern att sitta kvar vid hans sida.

Vi kommer nu att gå över till de utrikes- och försvarsgemensamma frågorna. Därefter kommer vi att ta paus. Efter det kommer vi att återkomma till de försvarsministerspecifika frågorna.

Nu företräds Vänsterpartiet av Gunilla Wahlén. Välkommen till nämnden. Vi kommer att gå in på punkterna om Kosovo först. Det gäller ESFP-uppdraget i Kosovo.

Först säger vi välkommen till försvarsministern med medarbetare. Vi kommer till återrapporter med mera när utrikesministern har gått. Nu ägnar vi oss åt den gemensamma hanteringen.

Det börjar med ESFP-uppdraget i Kosovo. Statsråden kan väl göra upp själva om vem som vill säga någonting om det. Varsågod.

Anf. 104 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det handlar om den kommande ESDP-insatsen, eller ESFP, eftersom jag numera måste försvenska mig, i Kosovo. Där kommer Solana att redogöra för planeringsläget. Planeringsläget är i huvudsak relativt gott vad gäller detta. Sedan ligger osäkerheten i det som vi diskuterat tidigare, det vill säga när och hur det blir en resolution för säkerhetsrådet.

Där är vi inne på den diskussion vi hade tidigare. En resolution i säkerhetsrådet är en absolut förutsättning för detta. Rådet förväntas som A-punkt godkänna en förlängning av den planeringsverksamhet som sker inom polis- och rättsstatsområdet.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Det innebär för nämndens del rent tekniskt att A-punktsbesluten tar vi allra sist på dagens agenda. Frågor innehållsmässigt om detta till utrikes- eller försvarsministern kan vi däremot välkomma nu.

Anf. 106 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag pratade med vår ledamot i försvarsutskottet i går. Det han tyckte att man lite grann kunde ifrågasätta med Kosovo var just att det handlar om väldigt få personer för svensk del. Hur ser det ut i den frågan?

Anf. 107 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det vet vi inte än. Vi vet inte riktigt hur detta kommer att utformas i varje detalj. Hur många det blir för svensk del vet vi inte. Det finns inget svar alls på den frågan.

Anf. 108 ELSE-MARIE LINDGREN (kd):

Jag är lite intresserad att höra hur man ser på arbetet inom SSR, arbetet med *security sector reform* i Kosovo. Jag har ställt frågan tidigare. Vad ligger Sveriges ambitionsnivå? Kan man sammanföra insatserna på något sätt?

Anf. 109 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det är möjligt att försvarsministern har mer kunskaper om detta än vad jag har. Den stora frågan i detta hänseende i Kosovo är framtiden för det som kallas Kosovo Protection Corps. KPC. Den ska omvandlas till en annan form av styrka enligt Ahtisaariplanen. Det ska ske en omvandlingsoperation och en individuell rekryteringsoperation där.

Att Sverige har någon speciell roll i detta är jag mindre övertygad om. Jag tittar på de lika förvirrade individer som omger mig i denna fråga. Jag tror inte. Jag har varit inblandad i detta tidigare från en annan utgångspunkt. Då skedde mycket i anslutning till Natostrukturerna, hela arbetet med det som kallades KPC, Kosovo Protection Corps. Jag utgår

från att Nato kommer att ha en rätt stark roll i detta. Vi kan komma in i något sammanhang, men jag är inte medveten om det.

Vi kommer via ESDP-missionen att vara inblandade i polisarbetet. Där har vi traditionellt varit relativt starka. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

2006/07:26

11 maj

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Försvarsministern kan gå in om han vill, och det vill han inte nu. Kan vi lämna punkten efter det att jag har konstaterat att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga? Jag finner att så är fallet.

Vi har den andra punkten som gäller Afghanistan. Eftersom det har bytts människor och försvarsministern har kommit vill jag igen anmäla att nämndens ledamöter har fått ut det sammansatta utrikes- och försvarsutskottets betänkande i frågan för kännedom. Regeringsbeslutet i går om detta rent tekniskt kommer att beslutas om som en A-punkt i slutet på mötet. Men självklart är detta tillfället att ställa frågor med mera i sakfrågan.

Vill försvarsministern inleda punkten, som för övrigt är en diskussionspunkt här och nu?

Anf. 111 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Det gör jag gärna, fru ordförande. Det handlar i allt väsentligt om den ESDP-insats som planeras för Afghanistan som innebär stöd till uppbyggnaden av den afghanska polisen. Det är en insats som Sverige naturligtvis välkomnar. Den är till yttermera visso väldigt viktig. Det är bra att EU tar steget. Vi ser gärna att man utökar insatsen ytterligare.

I någon mening kan man säga att det som ytterst kommer att avgöra hur länge det internationella samfundet måste finnas på plats i Afghanistan är hur lång tid det tar att bygga upp den afghanska nationella armén och den afghanska nationella civila polisen så att afghanska myndigheter på egen hand klarar av att upprätta och upprätthålla en grundläggande säkerhet i landet.

Situation i dag är sådan att man ändå hyggligt har kommit en bit på väg när det gäller att bygga upp den afghanska armén. Men uppbyggnaden av polisen ligger väldigt långt efter. Det gäller rakt igenom det afghanska samhället. Det är klart att det blir besvärligt när de här helt grundläggande strukturerna inte finns på plats.

Det finns all anledning att rikta stort fokus på att bygga institutioner. Det handlar naturligtvis inte bara om polis utan om ett judiciellt system i stort, men polisen är en viktig komponent i detta. Därför är det här en viktig insats som vi har all anledning att välkomna.

Anf. 112 BODIL CEBALLOS (mp):

När det gäller utökningen av styrkan i Afghanistan har Miljöpartiet en annan uppfattning. Vi vill inte utöka den här styrkan. Det finns med i betänkandet.

När det gäller polisinsatsen utgår man från, enligt de papper vi har fått, att den ska "komplettera Sveriges och andra EU-länders militära bidrag". Vi vill veta lite mer om det här. Så som situationen i Afghanistan ser ut just nu, med tanke på att vi lägger dubbelt så mycket på de

militära insatserna som på bistånd i Afghanistan, enligt den skrivelse som kom tidigare från regeringen, vill vi höra lite mer om polisinsatsen innan vi säger ja eller nej till den.

Anf. 113 GUNILLA WAHLÉN (v):

Vi hade den här frågan uppe i försvarsutskottet i går och diskuterade just polisinsatserna, om vi tycker att det är rimligt att vi från svensk sida bidrar till att öka polisdelen.

Jag vill fråga: Var är gränsdragningen mellan armé och polis i en sådan här fråga i Sverige? Varför ligger den här frågan hos försvarsmi- nistern? Det är en fråga.

På vilket sätt kan Sverige bidra till att inom EU-ramen se till att på- skynda och snabba upp arbetet med att få fler poliser och stärka rättssta- ten?

Anf. 114 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

När det står här att behoven i Afghanistan är stora och att en EU- insats kompletterar Sveriges och andra EU-länders militära bidrag är inte det ett uttryck för att ESDP:s polisinsats i Afghanistan har någon särskild militär dimension. Det är ett uttryck för det som är helt överordnat när det gäller Afghanistan, nämligen att alla civila och militära insatser kom- pletterar varandra och är varandras förutsättningar. Vi har militär trupp i Afghanistan inte för att slåss utan för att möjliggöra den civila återupp- byggnaden av Afghanistan efter 30 år av oupphörligt krigande.

De civila och de militära insatserna är varandras förutsättning. Därför hänger de också ihop. Jag förmodar att det är ett av skälen till att utri- kesministern och jag sitter här samtidigt. Det är inte ett uttryck för att Försvarsdepartementet nu har tagit över de polisiära frågorna, varken i Afghanistan eller hemma, utan det är ett uttryck för att det här hänger ihop.

Jag föreställer mig att alla partier borde välkomna att ökat fokus rik- tas mot de civila insatserna, eftersom den militära dimensionen tenderar att helt ta överhanden i den allmänna debatten och hela fokus riktas mot ISAF:s insats. Jag tycker att det är viktigt att komma ihåg att den inte är där som ett självändamål utan är där för att möjliggöra den civila åter- uppbyggnaden, institutionsbyggandet och statsbyggandet i Afghanistan och möjliggöra för utvecklings- och biståndsinsatser att nå fram.

Anf. 115 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag tycker också att det är viktigt att man utökar de civila insatserna där. Det var därför jag kopplade det till biståndsfrågan. Vi lägger faktiskt dubbelt så mycket på den militära insatsen som på bistånd.

Du förklarade att det här hör till det civila, men det står i handlingen att det kompletterar den militära. Jag läste det som att det var mer en militär insats.

Anf. 116 GUNILLA WAHLÉN (v):

Jag upplevde att jag inte fick något svar på frågan. Vad kan Sverige göra i EU för att påskynda och snabba upp arbetet med att få fler poliser till Afghanistan?

Anf. 117 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Om vi tar till orda på den här punkten under den gemensamma diskussionen kommer innebörden av de inläggen just att vara att vi ger uttryck för vårt stöd till den här ESDP-insatsen och att resa frågan vad EU skulle kunna göra ytterligare.

Vår främsta roll här är att vara pådrivande i den här processen. I grunden skulle jag inte säga att den är kontroversiell, därför att jag tror att insikten är vitt spridd i EU-systemet om att de här insatserna, och inte minst byggandet av det judiciella systemet och en fungerande civil polismakt, är helt centrala för utvecklingen framöver i Afghanistan.

Anf. 118 ORDFÖRANDEN:

Låt mig be ledamöterna notera att Afghanistan återkommer under utvecklingsministrarnas punkt. Vi har säkert anledning att återkomma till det.

Jag har inte noterat några avvikande meningar, och jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga. Vi kan notera att det är enhälligt.

Då har vi den tredje punkten, Säkerhetsreformer i Demokratiska republiken Kongo. Även detta är en diskussionspunkt, i alla fall enligt mina noteringar. Jag börjar med att ge ordet till det statsråd som önskar det först.

Även i denna fråga finns det flera A-punkter, men vi tar dem på slutet. Nu tar vi diskussion om innehållet.

Anf. 119 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det ställdes frågan: Var hanteras detta? I formell mening är de här frågorna utrikesdepartementsfrågor, men vi har en mycket nära samordning. Det inträffar att utrikesministern i den här regeringen uttalar sig om frågor som formellt sett ligger under försvarsministerns mandat. Det inträffar också att försvarsministern uttalar sig om frågor som ligger under utrikesministerns mandat. Så tillgår det i en regering där man har bra samarbete i de här frågorna. Vi bollar frågorna fram och tillbaka mellan varandra.

Vad gäller detta förutsätter vi bara att Solana ska ge en bild av de insatser som vi gör nere i Kongo mot bakgrund av den installation av en nyvald regering som har skett i landet. Diskussionen förutsätts äga rum i slutet av den gemensamma lunchen, men det kan bli rätt knappt om tid för detta.

Vi välkomnar slutsatserna vad gäller en överenskommelse om en ny civilpolisinsats – vi får se hur det kommer att gå med den – samt försvarsreforminsatserna om att utveckla stödet till de kongolesiska myndigheterna efter det att regeringen har tillträtt.

Det finns också två relaterade A-punkter på agendan. Det är ett reviderat operationskoncept för Eupol och ett reviderat allmänt koncept för Eusec, som är försvarsreforminsatserna där nere.

Vår inställning är att vi välkomnar EU:s stöd till säkerhetssektorreformen i Demokratiska republiken Kongo. Det är en viktig förutsättning för säkerhet och utveckling i landet. Det är inte alldeles okomplicerat, för att uttrycka saken försiktigt. Behoven är enorma. Det är viktigt att vi också i detta sammanhang fortsätter att utnyttja de möjligheter som insat-

2006/07:26
11 maj

serna ger för att ställa krav på mänskliga rättigheter och demokratiska reformer. Utan de här insatserna skulle det nog mest bli rätt tomma ord från vår sida. Med dessa insatser har vi i alla fall *vissa* möjligheter till påverkan av utvecklingen, även om de kanske inte ska överdrivas alltför mycket.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Då ska vi gå till beslut. Det verkar vara så rent tekniskt att beslut om slutsatser och övrigt är försvarsministerpunkter och A-punkter, det vill säga ingenting vi ska anta just här och nu.

Just här och nu konstaterar jag att det finns stöd för regeringens redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Detta om de gemensamma utrikesminister- och försvarsministerpunkterna. Redan innan försvarsministern kom frågade vi om det var något särskilt i övrigt med utrikesministern som berörde just honom, och det var det inte. Det innebär att vi kan tacka honom så mycket för i dag.

3 § Allmänna frågor och yttre förbindelser (försvar)

Försvarsminister Mikael Odenberg

Återrapport från ministerrådsmöte den 13 och 14 november 2006

Återrapport från informellt ministermöte den 1 och 2 mars 2007

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 14 och 15 maj 2007

2006/07:26

11 maj

Anf. 121 ORDFÖRANDE:

Jag hoppas att nämnden nu är redo att återuppta dagens sammanträde. Vi ska backa en smula på föredragningslistan till försvarsministerpunkterna. De är tre till antalet. Det är lite annorlunda strukturerat från Försvarsdepartementet. Såvitt jag förstår tar vi ärendena punktvis. Först behandlar vi frågan om operationer i ett och samma svep, därefter tar vi försvarsbyrån och militära resurser.

Jag börjar med att ge ordet till försvarsministern. Varsågod.

Anf. 122 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Det är jobbigt med förändringar. Jag har tillbringat en del av förmiddagen med att hålla på och krasa på dörren till EU-nämndens sessionssal på RÖ9. Men så småningom lyckades jag hitta hit.

När det gäller återrapporteringen vill jag hänvisa till den skriftliga återrapport som EU-nämnden har fått från min del av Gaercmötet den 13 november 2006. Rapporten är daterad den 20 november.

Anf. 123 ORDFÖRANDE:

Vi börjar där. Är det någon som har några frågor om den rapporten? Det gäller försvarsdelen på den gula agendan.

Då lägger vi den rapporten till handlingarna.

Vi har också en återrapport från det informella ministermötet den 1 och 2 mars.

Anf. 124 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Just det. Det finns också en skriftlig återrapport om det.

Anf. 125 ORDFÖRANDE:

Är det någon som har frågor om den? Om inte så lägger vi den till handlingarna.

Då är vi tillbaka vid samrådet inför ministerrådsmötet och kan ta fram den blåa agendan igen. Då är vi på punkten operationer.

Anf. 126 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

I min jakt på EU-nämnden på RÖ9 tappade jag bort något departementsråd, men jag har ett annat departementsråd med mig, Cecilia Loostrom, som är ställföreträdande chef för den militära enheten på Försvarsdepartementet, och Richard Vesterberg som är handläggare på vår EU-samordning.

Det är tre huvudpunkter på försvarsministrarnas del av Gaercmötet. Det är svårt att ens med den bästa vilja i världen jaga upp sig särskilt mycket över dessa punkter. Den första handlar om operationer. I realiteten är det en återkommande punkt på försvarsministermöten att man

går igenom de olika arenor där EU och ESDP är inblandat. Här kommer huvudfrågan att gälla samarbetet mellan EU-systemet och FN. Kopplat till det tar man också upp erfarenheterna från EU-insatsen i Kongo.

EU-insatsen i Kongo får som helhet anses vara en framgång. Det tror jag att alla är överens om. Man lyckades med det man hade föresatt sig, det vill säga att rimligt demokratiska val kunde genomföras i Kongo. Man klarade också av att gå ur operationen. Det har ju visat sig att det är lätt att gå in i olika typer av missioner och att det är svårare att gå ur dem.

Men det finns också erfarenheter som är negativa. Det tog mycket tid, och det var en väldig tröghet i kontakterna mellan FN och EU. Det var också trögheter internt inom EU-systemet innan insatsen kunde komma i gång.

Den allmänna iakttagelsen är väl att EU-systemet har varit ganska bra på att identifiera *lessons learned* men sämre på att implementera, det vill säga att verkligen omsätta de slutsatser man har dragit i handlingslinjer för nya operationer.

Det finns rådsslutsatser om detta. Det är de avslutande, nr 43. Där konstaterar man att insatsen har varit framgångsrik men att samarbetet behöver byggas ut.

Avsikten är att man under lunchen ska diskutera västra Balkan och Sudan–Darfur. När det gäller västra Balkan finns inte mycket mer att säga än att vi alla väl har anledning att hälsa med tillfredsställelse att det är möjligt att dra ned på de militära insatserna och bygga på de civila. Jag ser framför mig att vi så småningom helt ska lämna Bosnien, där vi i dagsläget har ett tjugotal officerare.

Sudan–Darfur är som ni vet ett återkommande problem. Vi har tillsammans med norrmännen en planering. Vi är väl de EU-länder som ligger längst framme när det gäller att kunna göra något om möjligheterna öppnas. Men de öppnas ännu inte. De *minimum military requirements* som vi tillsammans med norrmännen har satt på pränt – det vill säga de krav som vi har när det gäller ledning, förbandsledning, skydd av trupp, medicinska evakueringar och sådana saker – är inte för handen.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi gå till beslut. Detta är beslutspunkter. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Punkt 2, Europeiska försvarsbyrån, har varit uppe i EU-nämnden förut. Det fanns en majoritet i EU-nämnden i denna fråga den 10 november. Vill försvarsministern lägga till något?

Anf. 128 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Vi kommer att ha ett styrelsemöte i Eda i anslutning till Gaercmötet. Det som ska tas upp på Gaercs föredragningslista har vi haft samråd om med försvarsutskottet. Solana, som är ordförande för Eda, ska lägga fram en halvårsrapport. Den kommer att noteras av rådet. Det är en återkommande rapport som han avger till rådet två gånger om året, där han berättar om alla fantastiska framsteg som sker inom Eda.

Jag kan inte påstå att den innehåller något revolutionerande, och det blir heller inga skarpa beslut som kommer att förändra världen.

Anf. 129 GUNILLA WAHLÉN (v):

Om jag förstår saken rätt är detta alltså en information om att ni kommer att ha ett möte och inget annat. Det behöver vi inte ta ställning till. Man ska alltså inte fatta några beslut om detta?

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer att tacka för informationen så småningom.

Anf. 131 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Det finns en rådsslutsats 12, men den innebär just att man noterar hans rapport.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar försvarsministern som att vi inte behöver tycka något förhandlingsmandatmässigt i övrigt, utan vi kommer att kunna nöja oss med att tacka för informationen.

Men vi kan naturligtvis ha utbyte i samråd, och man kan ställa frågor om man så vill.

Anf. 133 GUNILLA WAHLÉN (v):

Då tycker jag att vi bara ska tacka för informationen, och inte välkomna allt det arbete som de gör.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Det är inte annat att göra än att tacka för informationen.

Vi kommer nu till punkt 3 – Militära resurser. Det lär vara en beslutspunkt.

Anf. 135 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Det gäller *military capabilities*. Det finns ett antal rådsslutsatspunkter – 2, 10, 11, 13 och 14. Tvåan handlar om *headline goals*. 13 och 14 är kapacitetsutveckling. Femman är den samlade lägesrapporten om ...

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Får jag fråga tjänstemännen och försvarsministern var i ert underlag till oss det här finns. Det finns i alla fall inte i min bunt med förslag till slutsatser. Är detta A-punkter?

Anf. 137 Departementssekreterare RICHARD VESTERBERG:

De här punkterna ska finnas i sammanfattningen av rådsslutsatser.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

De finns i Regeringskansliets kommenterade dagordning.

Anf. 139 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Ordförande! Vi får se hur vi ska strukturera det här på bästa sätt. Jag kan i alla fall försäkra att EU-nämndens ledamöter delar sin eventuella förvirring med mig.

Jag ska bara göra några kommentarer till det här. Detta är ett gigantiskt byråkratiskt område med *European capabilities action plans, force catalogues, progress reports, development plans* och allt vad det nu är.

Men i realiteten kommer diskussionen att kretsa kring arbetet med att bygga upp EU:s krishanteringsförmåga – både den militära och den civila. På den militära sidan kretsar mycket kring konceptet med *battle groups*, som ju deklarerades vara *in full operational capacity* i början av detta år.

Mycket av vårt eget arbete kretsar också kring det ansvar som vi bär för detta under det första halvåret 2008. Den diskussion som hela tiden finns i bakgrunden när man diskuterar EU:s militära krishantering kommer inte att komma upp den här gången. Den diskussionen handlar om vilka planerings- och ledningsresurser som unionen själv bör ha.

Ni vet ju att det förs en diskussion där några länder med Frankrike som den mest uttalade parten driver på mycket för att EU ska bygga upp egna strukturer för planering och ledning av militära insatser. Andra länder tycker att det är onödigt att på det sättet duplicera redan befintliga strukturer, antingen sådana som finns i Nato i form av Shape eller sådana som finns i enskilda länder.

Som ni vet kommer vi för den operationella ledningen av den nordiska stridsgruppen att repliera på ett *operations headquarters* som finns utanför London, i Northwood. Det hade jag möjlighet att besöka tidigare i veckan.

Diskussionen om hur man ska avväga EU:s egna resurser mot att repliera på redan befintliga är en diskussion som hela tiden finns latent. Jag tror dock att den bara marginellt kommer upp till ytan på detta rådsmöte, men den kommer säkert att återkomma längre fram.

När det gäller kapacitetsutvecklingen innebär rådsslutsatserna i princip bara ett konstaterande av att uppbyggnaden går enligt plan. Snart finns det också skäl att ta nästa steg, nämligen att fråga sig vad som ska komma efter *Headline Goals 2010*. Vad ska nästa steg för unionen vara? Det är en sak som vi får anledning att återkomma till eftersom det blir ett beslutsfattande inom unionen som mycket väl kan komma att bli aktuellt under det svenska ordförandeskapet.

Anf. 140 ORDFÖRANDEN:

Den nämnda *progress report* finns i den hemliga blå bunten på ledamöternas bord.

Om jag spontanlyssnade nu, vilket jag också gjorde, på försvarsmistern skulle jag vilja sammanfatta detta med ett beslut. Det finns ju ett materiellt innehåll fortsättningsvis i denna fråga.

Anf. 141 GUNILLA WAHLÉN (v):

Jag vet inte om jag frågar rätt sak på rätt ställe, men det handlar om vårt militära samarbete och *battle groups*.

Vi avvisar det nära militära samarbetet i EU. Men icke förty – när det gäller snabbinsatsstyrkorna skulle jag vilja skicka med ministern att han bör ta upp en diskussion om hur detta ska organiseras för att bli effektivare. Min bild av det här är att det finns en massa pusselbitar som inte går att lägga ihop i samma pussel. Man gör en massa saker parallellt och till och med nästan motarbetar varandra därför att man inte har en struk-

tur som gör att man kan utnyttja de resurser som faktiskt finns halvårsvis. Man borde kunna överlappa varandra och hjälpa varandra med det som inte är direkt militärstrategiskt utan logistiskt, till exempel.

Jag vet inte hur regeringen har diskuterat det här. Ni är stolta över Nordic Battle Group, som håller på att byggas upp. Men den måste ju ingå i ett EU-sammanhang.

Hur ska vi jobba för att få en större effektivitet i det här?

Anf. 142 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Fru ordförande! Jag tycker att det är en i högsta grad legitim fråga. Under snabbinsatspunkten kommer det tyska ordförandeskapet att berätta om ett arbete som man nu initierar och som handlar om en översyn av det mer övergripande koncept som unionen har och som kallas för *military rapid response concept*. Initiativet att sätta i gång ett sådant arbete har mottagits positivt av medlemsstaterna. Också den svenska regeringen välkomnar det.

Om man mer direkt pratar om *battle group*-konceptet tror jag möjligen att det är lite tidigt än. Men jag ser också framför mig att unionen har all anledning att ta sig en funderare på om detta är det mest kostnadseffektiva sättet att vässa unionens krishanteringsförmåga. Ska man varje år bygga upp fyra stycken styrkor som ska stå ett halvår i taget och sedan börja om igen? Eller finns det något annat sätt att göra detta på?

Vi kommer från svensk sida vara mer väl skickade att komma med begåvade synpunkter på den frågan efter det att vi själva har passerat det första halvåret 2008. Det är klart att vi kommer att vinna erfarenheter under det halvåret.

Systemet med *battle groups* har bara varit på plats i mindre än ett halvt år ännu. Vi är fortfarande i en tidig fas. Men jag tror att Gunilla Wahlén har rätt; det finns all anledning för unionen och dess medlemsstater att diskutera frågan. Det är klart att det är stora resurser som binds upp och det är förenat med stora kostnader.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att nämnden då kan gå till beslut. Sammanfattningsvis finns det en majoritet för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Lite mer vid sidan av ber vi departement och kansli att ha en dialog inför kommande möte om strukturen, underlagen och så vidare så att vi är överens om det.

Anf. 144 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m):

Det ska bli, fru ordförande!

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Det tackar vi försvarsministern för. Då är vi klara med dagordningspunkterna för försvarsministermötet.

Inför det allmänna utrikesrådet finns det A-punkter, nr 1–18, på den utsända listan. Vi har redan fört Afghanistandiskussionen. Finns det några övriga frågor till försvarsministern eller några frågor med anledning av hans A-punkter? Om inte så tackar vi försvarsministern med medarbetare så mycket för i dag.

4 § Allmänna frågor och yttre förbindelser
Statsrådet Gunilla Carlsson
Återrapport från ministerrådsmöte den 16 och 17 oktober 2006
Information och samråd inför ministerrådsmöte den 14 och 15 maj 2007

Anf. 146 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar statsrådet Gunilla Carlsson, och börjar med återrapport från ministerrådsmötet den 16 och 17 oktober 2006.

Material är utsänt, men jag ger ordet till statsrådet för att kommentera det.

Anf. 147 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Det var ju ett tag sedan. Eftersom det har kommit en skriftlig rapportering vet jag inte hur mycket ni tycker att vi ska gå igenom. En hel del av de frågor som diskuterades då återkommer nu i form av rådsslutsatser.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Då tar vi upp det på det viset, om ingen av nämndens ledamöter vill fråga något särskilt. Vi lägger rapporten till handlingarna.

Vi ska nu informera och samråda inför rådsmötet den 14 och 15 maj. Vi går alltså vidare på den blå agendan, där utvecklingsministerdelen börjar med ett avtal om ekonomiskt partnerskap och handelsrelaterat bistånd. Vi börjar med avtalet om ekonomiskt partnerskap.

Anf. 149 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Det här är en diskussions- och beslutspunkt. Det är rådsslutsatser som ska antas med enhällighet. Själva rådsslutsatserna förbereddes på ett bra sätt i samband med det informella möte som skedde i Bonn den 12 och 13 mars då även AVS-ländernas handelsministrar deltog för att diskutera de ekonomiska partnerskapsavtalen.

Jag skulle vilja säga att det här är en viktig utvecklingsfråga – att kunna möjliggöra för ökad handel och WTO-kompabilitet men också att se till att vi nu stöttar utvecklingsländerna så att de handlar mer med varandra.

Därför är syftet att rådsslutsatserna ska ge en politisk signal genom att visa EU:s positiva inställning till och reella intresse för att agera för att nå fram till avtal före årets slut. Detta är viktigt eftersom de gamla avtalen inte är i enlighet med WTO-avtalen. Därför är det viktigt att EPA-avtalen kommer i stället. Man har här tillfälle fram till den sista december 2007, och därför brådskar det.

Detta ska delvis tas upp tillsammans med kommande dagordningspunkt, som handlar om *aid for trade*. Det är viktigt med EU:s stöd för utvecklingsbistånd för handelsrelaterat kapacitetshöjande också i denna del.

Regeringen är pådrivande för att AVS-länderna – fattiga länder – ska erhålla tull- och kvotfritt marknadstillträde. Det kommer att bli en diskussion som fokuserar på marknadstillträdesfrågan för produkter. Där kommer främst skrivningar om villkoren för jordbruksvaror att diskuteras.

Jag vill fästa nämndens uppmärksamhet på att i de utkast till rådsslutsatser som har sänts ut är det tydligt att det kommer att bli övergångsperioder för ris och socker. Den frågan är redan avhandlad i Coreper.

Men vi kommer att behöva gå till beslut när det gäller om denna övergångsregel också ska gälla bananer. Bananer är en klassisk fråga i EU-samarbetet. Min bedömning är att Sverige bör verka för att vi har en kompromissmöjlighet från nämnden i den här delen. Annars är risken stor att vi inte får de här rådsslutsatserna och då riskerar hela EPA-avtalen att gå i stå. Då får vi inte det stora marknadstillträdet.

Jag säger detta därför att det tidigare har varit tillräckligt många som har varit beredda att slåss för att vi inte ska inkludera bananer i undantagen. Men nu går det i den riktningen, och det vill jag uppmärksamma nämnden på.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Förslag till rådsslutsatser finns i den blå mappen. Det är delvis utvecklingsministrarnas förtjänst – eller hur man ska uttrycka det – att den är så pass tjock. Det är många frågor som handlar om de här frågorna.

Anf. 151 BODIL CEBALLOS (mp):

Vi hade häromveckan ett möte i den här salen. Det var Diakonia och Kristdemokraterna som hade bjudit in en man från Afrika som arbetar just med de här frågorna.

Han tog upp vikten av att man inte ska skynda på i den här processen utan att man måste låta den ta den tid det tar om man ska få med alla. Det finns naturligtvis en historisk misstänksamhet från Afrika mot Europa på grund av det koloniala styret en gång i tiden. De avtal som sedan har funnits har vanligtvis gynnat Europa på Afrikas bekostnad. Det är klart att det finns en misstänksamhet, och nu är man rädd att man ska stressa igenom någonting som återigen ska gynna Europa och inte Afrika.

Även om det står i dokumenten här att utgångspunkten ska vara att detta ska gynna AVS-länderna så är det inte detta de upplever. Det här är en problematik. Hur ska man få de afrikanska länderna eller AVS-länderna att känna att detta är något som gynnar dem och inte oss i första hand?

Den här mannen tyckte att det var konstigt när vi berättade att vi inte hade fört någon större diskussion om det här i riksdagen. Det jag vet om EPA vet jag mer från annat håll än riksdagen.

Det här är naturligtvis en jättestor fråga för de afrikanska parlamenten. Där har diskussionen förts väldigt livaktigt, så han var chockad över att vi inte haft någon stor debatt i riksdagen om just det här. Och det är klart att det kan vara så. Det är en helt annan situation.

Jag stöder din kompromisslinje vad gäller bananerna. Jag hade en liten utläggning om det i går, eftersom jag själv bor på en bananplantage när jag är i Spanien och vet hur svårt det är för bananodlarna på Kanarieöarna, i hela den regionen, att inte ha kvar sin egen marknad. Man blir helt utkonkurrerad. Så jag stöder den kompromissen. Jag är kanske lite hemmablind. Det blir golfbanor i stället, och det är inte bra för Kanarieöarna.

Anf. 152 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag tycker att det verkar som att regeringen här driver en linje som är klok och som det råder bred uppslutning kring.

Jag skulle vilja höra lite mer om övergångstiderna och de helt centrala varuslagen ris, socker och bananer. Vad är det för intervall som diskuteras, och hur ser majoritetsförhållandena ut? Hur viktigt är det för de länder som slåss för sina bananodlare till exempel? Är det regeringens taktiska bedömning att de är beredda att stjälpna alltsammans för de här frågornas skull? Hur ser styrkeförhållandena ut i förhandlingen? Ska det varje gång vara just vi som vill ha öppnare handel för Afrikas skull som ska ta anpassningen, eftersom de andra annars stjälpes det hela? Eller är det på ett annat sätt?

Anf. 153 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Det är precis som Leif Pagrotsky säger: Det här ligger verkligen i Afrikas eget intresse. Vi vet själva hur Sverige kunde bli rikt och att fri handel och öppna marknader är en förutsättning. Det ligger verkligen i utvecklingsländernas intresse. Det framgick också väldigt mycket på det informella ministermötet, där vi träffade handelsministrarna, att det finns en stark vilja att se till att man får EPA-avtalen på plats. Sedan finns det alltid i de olika lägren olika motståndare, som ofta är i minoritet.

Det viktiga för oss nu är att få fram rådsslutsatserna. Som ni ser står det under 5 §, Market access, "after certain transitional periods". Vad är då det? För socker räknar man med att det kommer att vara flera faser, förhoppningsvis med stopp 2015. Vad gäller ris är perioden kortare än så. Bananer har vi ännu inte accepterat i rådsslutsatserna. Regeringen håller, med ett starkt stöd i riksdagen som jag trots allt kan känna, emot när det gäller övergångsperioder för just bananer, eftersom det är en viktig produkt för många utvecklingsländer. Därför vet vi ännu inte vilket tidsperspektivet är. Skulle detta komma att inkluderas i rådsslutsatserna ska vi verka för att den övergångsperioden blir så kort som möjligt.

Anf. 154 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag måste också tala om att jag instämmer i att det bästa är att bananerna inte finns med. Men vi kan hamna i den situationen att det blir en kompromisslösning. Jag vet ju hur det har varit till exempel när man släppt in bananer utifrån i Spanien. Det blev väldigt stor påverkan på Kanarieöarna, som ju också ligger i Afrika egentligen. Men det är en svår fråga i Spanien, just det här med bananerna, sedan lång tid tillbaka. Jag vet det. Det kan vara väldigt känsligt för dem.

Anf. 155 GUNILLA WAHLÉN (v):

Det här är väldigt viktiga handelsfrågor. Vi i Sverige har under alla tider försökt göra det som vi anser hjälper de fattiga länderna bäst. Det har funnits en organisation i Sverige och ett stöd från Sverige för att de själva ska kunna bygga upp sin egen administration för att underlätta att de ska få göra sin röst hörd i sådana här förhandlingar. Hur ser det ut i dag? Finns det kvar? Har ni en dialog med dem och hör på synpunkter från deras sida, så att inte vi motarbetar det som de faktiskt försöker jobba fram?

Anf. 156 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Det bästa är väl om vi tar diskussionen om handelsrelaterat stöd under nästa punkt. Det är en hel egen dagordningspunkt, *aid for trade*. Där tycker jag att EU har gjort stora framsteg för att rikta utvecklingsarbetet för att stärka handelskapaciteten för utvecklingsländerna. Men vi återkommer till det under punkt 1 b.

Anf. 157 ORDFÖRANDEN:

Jajamän! Nu är vi på 1 a, om avtal om ekonomiskt partnerskap, där vi ska fatta beslut om slutsatser. Dessa finns i sin tur – någon frågade om det – i den blå mappen. Vi försöker hålla oss till det och närma oss beslut.

Anf. 158 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag fick egentligen inte svar på den viktigaste fråga jag ställde. Den handlade om tidsplaneringen och hur man ska få Afrika, eller alla AVS-länder, att tycka att det här är bra för dem och inte bara tro att det är bra för oss. Hur ska man få de länderna med på tåget?

Anf. 159 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Jag försökte indikera att jag tror att det är fel om man säger att AVS-länderna är mycket tveksamma. AVS-länderna är ett 70-tal länder. Jag skulle vilja säga att majoriteten av dem nu ser vad det är som skapar både integrering i världsekonomin och förutsättningar för att själva kunna bekämpa fattigdomen. Det är marknadstillträde.

Vi hade Tanzanias president på besök här. Han ville inte prata om ODA. Han ville inte prata om bistånd. Han ville prata om FDI, *foreign direct investments*, och handel. Detta är den nya utvecklingsagendan i de flesta afrikanska länder och i AVS-länderna.

Inom EU finns det ett antal *spoilers* – får jag kalla det så? De vill inte stå upp för frihandelsfrågor. På samma sätt finns det naturligtvis i AVS-länderna en del som försöker skapa bilden att detta är någonting som inte Afrika eller AVS-länderna vill ha. Min uppfattning är – och den grundar jag på de uppriktiga samtal som fördes vid det senaste informella mötet med AVS handelsministrar – att det här är någonting som är till gagn inte minst för utvecklingsländerna. Majoriteten av AVS-länderna vill verkligen se till att EU nu går vidare, så att vi får ett avtal före årets slut.

Anf. 160 LEIF PAGROTSKY (s):

Om 2015 är den tidsgräns som diskuteras för socker tycker jag att det låter långt bort. Vi ska komma ihåg att redan nästa år, 2008, inträffar den totala tull- och kvotfriheten för socker från de allra fattigaste länderna. Så detta är redan genombrutet. När det beslutades hade de sockerproducerande, bananproducerande och risproducerande länderna samma höga svansföring. De skulle lägga in veto och stoppa detta. Men när det kom till omröstning i rådet ville ingen av dem ta ansvar för att fullfölja detta inför offentligheten. De lade sig allihop. Jag rekommenderar en tuff attityd i frågan.

Som sagt finns det redan tullfritt socker och tullfria bananer och annat. Steget den här gången är mycket mindre.

Anf. 161 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Jag tackar Leif Pagrotsky för detta eldunderstöd. Han vet definitivt vad han talar om och har lång erfarenhet av detta. När vi nu talar om övergångsperioder är det väl självklart för nämnden hur EU-länderna, längre än vad som egentligen är förenligt med WTO-reglerna, vill skydda sig själva för AVS-ländernas marknadstillträde för ris och socker på våra marknader. Därför kommer vi naturligtvis, på samma sätt som vi med stor kraft och bred enighet i den svenska riksdagen driver frihandelsfrågor i EU, också att försöka syna korten och se om övergångstiderna kan bli så korta som möjligt. Det har bekräftats att detta drivs med full kraft. Vi tackar för stödet.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Är nämnden redo att gå till beslut? Jag finner så. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Detta var 1 a.

1 b handlar om handelsrelaterat bistånd, *aid for trade*. Det är delvis nämnt. Även här ska det beslutas om slutsatser. Frågan har varit här i nämnden tidigare. Då har man funnit majoritet för regeringens ståndpunkt.

Anf. 163 HILLEVI LARSSON (s):

En tanke som slog mig var att problemet för de fattiga länderna inte bara är att de inte har haft tillträde till marknaden för att sälja sina produkter, utan också att de har blivit utkonkurrerade av dumpade jordbruksprodukter på grund av det överskott som produceras, bland annat i USA och EU. Jag vet inte om det här är någonting man i framtiden skulle kunna knyta ihop, så att ytterligare ett argument för att reformera EU:s jordbrukspolitik i framtiden blir att den här negativa konkurrensen ska upphöra. Är det gratis eller väldigt billigt kan helt enkelt inte de lokala bönderna konkurrera. Men det kanske är någonting som man i framtiden kunde koppla ihop.

Anf. 164 STAFFAN DANIELSSON (c):

Den ena viktiga biten i utvecklingen är liberalisering och sådant som du säger. Det finns en annan bit som jag också vill lyfta fram här. Jag tycker att det är väldigt intressanta dokument. Det är en väldigt viktig fråga för Afrika och för Afrikas människor, där huvuddelen är bönder. Jag ser skrivningar som jag tycker går åt rätt håll. Det är roligt att se.

Vi har bilden att vi har jobbat med Afrika länge med väldigt stora biståndsvolymer från de europeiska länderna. Ändå står Afrikas livsmedelsproduktion och stampar. Det har hänt väldigt lite på 50 år, medan Asiens länder har utvecklat jordbruket kraftigt. En viktig del där är att utöver generell avreglering och liberalisering också se på den nationella politiken för jordbruket. Här är tendensen att man lyfter fram det.

Jag vet att utvecklingsministern, vilket jag tycker är ett väl så bra namn som biståndsministern, är väl medveten om de här frågorna och följer dem och så vidare. Jag vill bara ta tillfället i akt att understryka att när nu EU ska anta strategin för *aid for trade* och när nu EU i Afrika antar en strategi tycker jag att det är väldigt bra om Sverige kan lyfta fram det här, så att det blir ännu lite tydligare skrivningar i dokumenten.

Jag har, liksom Bodil Ceballos, en personlig utgångspunkt för detta. Jag har varit lantbrukare i Sverige i 20 år och lite mer och har jobbat under de förutsättningar som finns. Jag vet att det för en jordbrukare inte blir någon tillväxt utan lönsamhet, som kan ge investeringar. Har man ingen lönsamhet står man och stampar: inga investeringar, träda, ingen produktion.

Världsmarknadspriserna har varit dumpade. Sverige har lyft nivån lite för att det inte har givit lönsamhet. Men faktum är, visar rapporten nu, att den afrikanske bonden ofta inte ens får världsmarknadspris. Han får 50–75 procent av världsmarknadspriset. Landet är fattigt. Man belastar landsbygden, där det finns folk. Man försöker gynna städerna och suger ut landsbygden.

Poängen är att när vi skriver sådana här dokument – Sverige är ett tungt biståndsland – räcker det inte med att ge bistånd och utveckla generella åtgärder. Vi har ett ansvar för att även ha en dialog om de nationella regelverken för företagande, skatter och utveckling, så att effekten blir att den vanliga afrikanska människan, bonden, kan få ett netto på sin produktion. Då investerar han och då stiger jordbruksproduktionen. Detta har vi inte lyckats med.

Nu finns det lovande formuleringar i det här dokumentet. Kommissionen pekar på inhemska reformer på handelsrelaterade områden som är viktiga för utvecklingsländerna. Man pekar på modernisering av infrastrukturen, på uppbyggnad av marknad och så vidare. Man lyfter också fram behovet av skattereformer och av att främja investeringar, vikten av företagsutveckling och åtgärder för ett bättre företagsklimat. Det är jättebra. Man rekommenderar olika saker som är bra. Man inser allt tydligare den nyckelroll som marknadsekonomin och den privata sektorn spelar för att få rull på Afrikas jordbruk. Skrivningarna är ändå rätt allmänna. De kan förtydligas. Jag hoppas att regeringen kan driva på för tydligare skrivningar i den riktning som jag har talat för i *aid for trade* och i den kommande strategin i Afrika.

Jag kommer till min sista poäng, som jag har lyft fram någon gång tidigare. Sverige är ett stort biståndsland. Ett ytterligare sätt att lyfta fram frågan i de multilaterala sammanhangen är att fundera på att tillsammans med några av våra tunga biståndsländer, gärna Norge och Finland, nordiska länder som har samma syn på detta, på ett förtroendefullt sätt försöka få ett genombrott för att också identifiera det inhemska företagsklimatet och regelverkens betydelse för att få utväxling av vårt bistånd och för att få i gång produktionen i Afrika. Jag vet att utvecklingsministern vet om detta och jobbar på det. Det är ett stöd för henne i regeringens arbete för detta.

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:

Jag vill be er alla tre, eller fyra, att fokusera på punkten i fråga, nämligen punkt 1 b, beslut om slutsatser angående *aid for trade*, även om detta naturligtvis hänger ihop med många andra in- och utrikespolitiska frågor.

Anf. 166 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag blev glad av att höra det här inlägget från Centerpartiet. Jag tycker att det vittnar om att Centerpartiet nu deltar tillsammans med alla

andra partier i den samsyn som har rätt i handelspolitiken. Jag vill påminna om att Sverige för den förhandling som vi ska diskutera om en stund, Doharundan, på basis av ett mandat från Sveriges riksdag som antogs av riksdagen i bred enighet. Från moderater till miljöpartister var alla överens, utom Centerpartiet och kd som tyckte att det gick för långt vad gällde att liberalisera jordbruket. Jag tolkar Danielssons inlägg här som att vi nu är överens också i den frågan. Det tycker jag är glädjande.

Anf. 167 ORDFÖRANDEN:

Vill statsrådet kommentera detta?

Anf. 168 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Ja tack det vill jag göra. Det ska inte alls falla på min lott att sammanfatta utan det ska ordföranden få göra. Men eftersom vi innan talade om EPA-avtalen och det starka stöd som regeringen upplever och som hela riksdagen jobbar med vill jag säga att det ju handlar om att ställa upp för mer av frihandel i världen, men också om att inse det faktum att vi behöver stödja utvecklingsländerna med institutionella reformer för att de bättre ska kunna dra nytta av den fria handeln.

Det kan till exempel vara bistånd som möjliggör att utvecklingsländerna ser till att ersätta tullinkomster med momsintäkter, att de får hjälp med att bygga upp förutsättningar för att hantera patentskydd, att de kan utveckla sin handelskapacitet så att de minimerar tiden för tullhantering eller för den delen kan utveckla kompetens när det gäller hälsokrav för export av jordbruksprodukter till den europeiska marknaden. Att förbättra infrastrukturen så att till exempel böndernas produkter kan nå de europeiska marknaderna är ett annat sätt, dels för att vi vill se en välståndsutveckling, och vi vill se att man använder frihandelsavtalen, dels för att det blir en välståndsfördelning i länderna.

Därför är frågan om just jordbrukspolitiken väldigt viktig. Det är därför vi har bred enighet om CAP och WTO-förhandlingar. Men det är också ett faktum att Sverige driver på därför att vi vet att utvecklingsländerna behöver skapa bättre förutsättningar för att ha en förhandlingskapacitet i bland annat WTO-förhandlingar.

Allt detta har regeringen identifierat, och därför har det handelsrelaterade biståndet ökat kraftigt i år. Sida kommer om en månad att presentera en plan för hur man ännu mer integrerat ska jobba med handelsfrågorna i det svenska biståndet. Här driver naturligtvis Sverige på. Men det är också detta som *aid for trade* handlar om, alla dessa frågor som gäller hur EU kan använda sitt utvecklingsbistånd för att öka handeln och därmed välståndet.

Sverige är en föregångare, men som ni ser i rådsslutsatserna finns också en ökande och bättre förståelse för detta inom EU. Där använder utvecklingsministrarna handelspolitiken för att skapa långsiktigt välstånd och välståndsfördelning. Jag är tacksam för det stöd jag upplever att vi har. Det finns inga direkta utestående frågor i detta som är värda att nämna. Här hoppas jag på en bra diskussion och bra rådsslutsatser.

Anf. 169 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag uppfattade inte att vi gick över till *aid for trade*. I vilket fall som helst tycker jag att vi när det gäller EPA inte riktigt har samma uppfatt-

ning. Du säger att de du pratar med alla är eniga. Men jag får helt andra signaler från andra. Vissa menar att man bör ta bort vissa av delarna i det här avtalet, i nuläget i alla fall, därför att det är viktigt att man får med folk på tåget.

Men när man tittar på det som skrivits sedan förra mötet, i oktober, ser man att det avseende EPA står att medlemsstaterna var mindre eniga. Är man mer enig den här gången eller hur är läget?

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Vi är klara med besluten om EPA-punkten. Nu har vi gått vidare till punkt 1 b. Låt gå för den här gången, men även om vi är trötta får vi hålla reda på delfrågor också.

Vi låter statsrådet svara på den sista EPA-frågan. Sedan går vi tillbaka till *aid for trade*, där vi befinner oss.

Anf. 171 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Min uppfattning är att det går i rätt riktning inom EU-länderna. Jag känner själv definitivt ett starkt stöd från flertalet AVS-länder för att vi nu måste komma till undertecknade EPA-avtal före den sista december 2007. En hel del arbete återstår, men det här är inte omöjligt.

Anf. 172 GUNILLA WAHLÉN (v):

Vi har väldigt stor konsensus i Sveriges riksdag när det gäller jordbruksstöden och hur vi har drivit de frågorna. Jag är full av tillförsikt även för den nuvarande regeringens sätt att driva det här.

Jag har en fråga när det gäller just handel och hur vi ska övergå till en annan typ av handel: Hur ser ni på motköp? Jag tycker att det är mycket viktigt att vi i de här sammanhangen inte tillåter att man lägger in sådant som handlar om motköp i avtal, där människor liksom tvingas att handla under vissa förbehåll. Man ska handla under de regler som gäller för all annan handel.

Anf. 173 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Det här har ingenting med den här dagordningspunkten att göra, om jag försöker tolka frågan. *Aid for trade* handlar ju om hur vi ska stärka utvecklingsländernas handelskapacitet och hur EU kan gå i bränschen för att få fler givare att se till att man ännu tydligare riktar sitt handelsbistånd men också sin politik mot att öppna marknader.

Frågan om motköp hör heller inte hemma i diskussionen om EPA. Jag är väldigt tveksam till om frågan hör hemma under någon av punkterna 1 a eller 1 b.

Anf. 174 ORDFÖRANDEN:

Då är vi redo att gå till beslut i punkt 1 b. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Vi kan faktiskt ärendet till ära också notera att detta stöd är enhälligt.

Då är vi på punkt 2, Komplementaritet och arbetsfördelning. Även detta är en beslutspunkt med delade slutsatser.

Anf. 175 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Jag kommenterar gärna detta eftersom vi välkomnar det gemensamma arbetet med komplementaritet och arbetsfördelning. Det är ett sätt att effektivisera och bättre samordna EU:s bistånd och minska samarbetsländernas transaktionskostnader. Arbetet ligger dessutom väl i linje med regeringens fokus på ökad biståndseffektivitet och kvalitet, där bland annat ökad sektorkoncentration ingår, samt att vi som bekant försöker att fokusera vårt svenska bilaterala utvecklingssamarbete till färre länder.

Regeringen är inom EU pådrivande och har tillsammans med andra likasinnade givare verkat för att få till stånd en uppförandekod som möjliggör att EU, alltså både medlemsstaterna och kommissionen, blir en så effektiv och väl koordinerad aktör som möjligt vad gäller biståndssamordning i fält. Uppförandekoden ger ökat utrymme för att särskilt påverka kommissionens ansträngningar att nå biståndseffektivitet, och vi har särskilt lyft fram vikten av uppföljning av kodens genomförande.

Dessutom är det värt att nämna att samordningen och arbetsdelningen inom EU måste vara en öppen process så att även andra aktörer inom givarsamfundet samordnas och detta inte blir bara en EU-fråga. Den ska vara *donor-wide*, öppen även för andra. Inte bara Norge behöver nämnas utan också Världsbanken och så vidare. Det här blir en bra standard för EU-länderna men med en inkluderande kod.

Det är viktigt också, och det har vi framfört, att samarbetsländerna stöds för att på landnivå ta ledarskap i frågor som rör arbetsdelning så att man utgår från mottagarlandets prioriteringar och önskemål, framför allt deras egna fattigdomsbekämpningsstrategier.

Anf. 176 ORDFÖRANDEN:

Det är en beslutspunkt, och jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Punkt 3, Monterrey: Utvecklingsfinansiering. Även detta är en diskussions- och beslutspunkt med därtill delade slutsatser. Vill statsrådet kommentera den?

Anf. 177 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Ja, tack! Låt mig ta tillfället i akt för detta också. Det här är kommissionens rapport som presenteras varje år om medlemsstaternas och kommissionens genomförande av åtaganden från den internationella konferensen om utvecklingsfinansiering i Monterrey från år 2002.

Rådsslutsatserna innebär en viktig återbekräftelse av tidigare gjorda internationella åtaganden om ökande biståndsvolymer. Det är angeläget, anser regeringen, att dessa slutsatser antas som en påminnelse och också en påtryckning på de medlemsstater som ännu inte har uppfyllt sina åtaganden.

Jag tänker ta upp detta i diskussionen, för det som EU totalt sett lyckas uppnå när det gäller den målsättning som finns angiven i Monterrey är ett genomsnitt. Det beror ju på att det finns vissa givare som är bättre givare än andra och att andra givare kan åka snålskjuts. Jag tänker påminna ett antal medlemsstater om att det är en bit kvar att gå och att EU:s mål inte kommer att uppnås om inte samtliga länder tar Monterreyöverenskommelsen på allvar.

Anf. 178 ORDFÖRANDEN:

Detta är en beslutspunkt. Sammanfattningsvis finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Det var sista beslutspunkten. Punkt 4 på utvecklingsministrarnas agenda är Övriga frågor. Är det någon som önskar yttra sig om det eller om det informella möte som vi inte sade så mycket om i början? Vill utvecklingsministern lägga till någonting själv?

Anf. 179 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Fru ordförande! Får jag bara helt kort informera nämnden, eftersom vi inte ses så ofta, att det pågår ett arbete om en gemensam strategi i Afrika som ska vara färdigt till det stora EU-toppmötet om Afrika i höst som portugiserna håller i. I samband med detta räknar också regeringen med att vara klar med en Afrikaskrivelse som kommer att föreläggas riksdagen. Vi ser naturligtvis till att detta är samordnat.

Får jag också, fru ordförande, ta tillfället i akt och bara säga någonting kort om Afghanistanmiddagen och också något om A-punkterna 5 och 7.

Om A-punkt 5 vill jag bara meddela att även om det är en beslutspunkt där ingen diskussion förutses tänker jag välja att ta till orda med tanke på att det handlar om jämställdhet i utvecklingssamarbetet och framför allt frågorna om reproduktiv och sexuell hälsa och rättigheter.

Här ser vi en lite oroväckande trend att tidigare rådsslutsatser inte är fullt uppfyllda den här gången. Det är inte samma frimodighet i EU:s rådsslutsatser som Sverige hade önskat sig. Jag tycker att det är viktigt för den nya regeringen att understryka att vi ser frågorna om kvinnor i utvecklingssamarbetet som centrala och strategiska. Därför kommer jag att ta till orda. Jag kommer också att få stöd av en del andra länder med anledning av att vi ser med viss oro på att vissa länder inte har samma insikt när det gäller vikten av att poängtera jämställdhet i utvecklingssamarbetet.

Jag vill också fästa nämndens uppmärksamhet på A-punkt 7 som handlar om hälsopersonal i utvecklingsländerna. Det här är en fråga som ofta reses, och jag tycker faktiskt att det är bra att EU nu har beslutspunkter som hanterar hur vi ska se till att det finns *human resources* i hälsosektorn i utvecklingsländerna. Detta är också en väldigt viktig fråga för utvecklingsländerna, och där EU har ett ansvar. Vi kommer kanske inte att göra några inlägg just i den delen men jag vill ändå uppmärksamma nämnden på detta.

Slutligen har vi Afghanistan. Jag är väldigt glad över att vi har fått fram en diskussion om Afghanistan bland utvecklingsministrarna på vår middag på kvällen. Precis som det talades om här tidigare är det svenska engagemanget i Afghanistan inte uteslutande militärt eller polisiärt. Vi har framför allt ett omfattande utvecklingssamarbete.

Vi kommer därför att träffa EU:s speciella representant. Vi kommer att ha med olika aktörer vid vår middag, där jag bland annat kommer att ha möjlighet att berätta om de erfarenheter jag har dragit under min resa tillsammans med försvarsministern i Afghanistan. Vi har också uppmuntrat ordförandeskapet att resa till Afghanistan, och min kollega har varit där. Utvecklingsministrarna kommer nu att tala om utvecklingsdimensionen och, tror jag, också om vikten av uthållighet i det stora, breda en-

2006/07:26
11 maj

gagemanget för Afghanistan från EU:s och svensk sida. Det kommer jag också att understryka.

Det var vad jag ytterligare ville fästa nämndens uppmärksamhet på.

Anf. 180 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen vad gäller övriga frågor.

Kvar på agendan för rådet för allmänna och yttre förbindelser är godkännande av A-punktslistan. Den är utsänd och kommenterad statsrådsvis. Är det någon som vill säga något med anledning av den?

Då kan vi godkänna den och sammanfattningsvis konstatera att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt vad gäller A-punkterna.

Vi tackar statsrådet med medarbetare så mycket för i dag.

Innehållsförteckning

2006/07:26

11 maj

1 § Utbildning, ungdom och kultur (kultur).....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Kanslichefen INGRID LARÉN MARKLUND.....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 6 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	3
Anf. 7 HILLEVI LARSSON (s).....	3
Anf. 8 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	4
Anf. 9 Departementssekreterare ERIK BROMANDER.....	4
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 11 MAX ANDERSSON (mp).....	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 13 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 15 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	4
Anf. 16 MAX ANDERSSON (mp).....	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 18 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	5
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 20 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	6
Anf. 21 KARL SIGFRID (m).....	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 23 JACOB JOHNSON (v).....	7
Anf. 24 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	7
Anf. 25 Departementssekreterare FILIPPA ARVAS OLSSON.....	7
Anf. 26 KARL SIGFRID (m).....	8
Anf. 27 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	8
Anf. 28 MAX ANDERSSON (mp).....	8
Anf. 29 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	8
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 31 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	9
Anf. 32 ORDFÖRANDEN.....	9
2 § Allmänna frågor och yttre förbindelser.....	10
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 34 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	10
Anf. 35 URBAN AHLIN (s).....	10
Anf. 36 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	10

Anf. 37	ORDFÖRANDE	10
Anf. 38	Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	11
Anf. 39	ORDFÖRANDE	11
Anf. 40	Utrikesminister CARL BILDT (m)	12
Anf. 41	ORDFÖRANDE	12
Anf. 42	Utrikesminister CARL BILDT (m)	12
Anf. 43	ORDFÖRANDE	12
Anf. 44	Utrikesminister CARL BILDT (m)	12
Anf. 45	HANS LINDE (v)	12
Anf. 46	Utrikesminister CARL BILDT (m)	13
Anf. 47	ORDFÖRANDE	13
Anf. 48	Utrikesminister CARL BILDT (m)	13
Anf. 49	ORDFÖRANDE	14
Anf. 50	HILLEVI LARSSON (s)	14
Anf. 51	Utrikesminister CARL BILDT (m)	15
Anf. 52	CARL B HAMILTON (fp)	15
Anf. 53	Utrikesminister CARL BILDT (m)	15
Anf. 54	ORDFÖRANDE	15
Anf. 55	Utrikesminister CARL BILDT (m)	15
Anf. 56	BJÖRN HAMILTON (m)	16
Anf. 57	Utrikesminister CARL BILDT (m)	16
Anf. 58	ORDFÖRANDE	16
Anf. 59	Utrikesminister CARL BILDT (m)	16
Anf. 60	ORDFÖRANDE	17
Anf. 61	Utrikesminister CARL BILDT (m)	17
Anf. 62	KERSTIN LUNDGREN (c)	17
Anf. 63	Utrikesminister CARL BILDT (m)	17
Anf. 64	ORDFÖRANDE	17
Anf. 65	Utrikesminister CARL BILDT (m)	18
Anf. 66	ORDFÖRANDE	18
Anf. 67	Utrikesminister CARL BILDT (m)	18
Anf. 68	BODIL CEBALLOS (mp)	18
Anf. 69	HANS LINDE (v)	19
Anf. 70	Utrikesminister CARL BILDT (m)	19
Anf. 71	URBAN AHLIN (s)	19
Anf. 72	Utrikesminister CARL BILDT (m)	19
Anf. 73	ORDFÖRANDE	19
Anf. 74	Utrikesminister CARL BILDT (m)	20
Anf. 75	URBAN AHLIN (s)	20
Anf. 76	Utrikesminister CARL BILDT (m)	21
Anf. 77	URBAN AHLIN (s)	22
Anf. 78	Utrikesminister CARL BILDT (m)	22
Anf. 79	ORDFÖRANDE	22
Anf. 80	URBAN AHLIN (s)	22
Anf. 81	ORDFÖRANDE	23
Anf. 82	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23
Anf. 83	ORDFÖRANDE	23
Anf. 84	URBAN AHLIN (s)	23
Anf. 85	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23
Anf. 86	ORDFÖRANDE	23
Anf. 87	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23

Anf. 88	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 89	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 91	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23
Anf. 92	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 93	Utrikesminister CARL BILDT (m)	24
Anf. 94	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 95	Utrikesminister CARL BILDT (m)	24
Anf. 96	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 97	Utrikesminister CARL BILDT (m)	24
Anf. 98	URBAN AHLIN (s)	25
Anf. 99	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 100	BODIL CEBALLOS (mp)	25
Anf. 101	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 102	BODIL CEBALLOS (mp)	25
Anf. 103	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 104	Utrikesminister CARL BILDT (m)	26
Anf. 105	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 106	BODIL CEBALLOS (mp)	26
Anf. 107	Utrikesminister CARL BILDT (m)	26
Anf. 108	ELSE-MARIE LINDGREN (kd)	26
Anf. 109	Utrikesminister CARL BILDT (m)	26
Anf. 110	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 111	Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	27
Anf. 112	BODIL CEBALLOS (mp)	27
Anf. 113	GUNILLA WAHLÉN (v)	28
Anf. 114	Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	28
Anf. 115	BODIL CEBALLOS (mp)	28
Anf. 116	GUNILLA WAHLÉN (v)	28
Anf. 117	Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	29
Anf. 118	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 119	Utrikesminister CARL BILDT (m)	29
Anf. 120	ORDFÖRANDEN	30
3 §	Allmänna frågor och yttre förbindelser (försvar)	31
Anf. 121	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 122	Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	31
Anf. 123	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 124	Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	31
Anf. 125	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 126	Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	31
Anf. 127	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 128	Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	32
Anf. 129	GUNILLA WAHLÉN (v)	33
Anf. 130	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 131	Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	33
Anf. 132	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 133	GUNILLA WAHLÉN (v)	33
Anf. 134	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 135	Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	33
Anf. 136	ORDFÖRANDEN	33

Anf. 137 Departementssekreterare RICHARD VESTERBERG	33
Anf. 138 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 139 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	33
Anf. 140 ORDFÖRANDEN	34
Anf. 141 GUNILLA WAHLÉN (v)	34
Anf. 142 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	35
Anf. 143 ORDFÖRANDEN	35
Anf. 144 Försvarsminister MIKAEL ODENBERG (m)	35
Anf. 145 ORDFÖRANDEN	35
4 § Allmänna frågor och yttre förbindelser	36
Anf. 146 ORDFÖRANDEN	36
Anf. 147 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	36
Anf. 148 ORDFÖRANDEN	36
Anf. 149 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	36
Anf. 150 ORDFÖRANDEN	37
Anf. 151 BODIL CEBALLOS (mp)	37
Anf. 152 LEIF PAGROTSKY (s)	38
Anf. 153 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	38
Anf. 154 BODIL CEBALLOS (mp)	38
Anf. 155 GUNILLA WAHLÉN (v)	38
Anf. 156 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	39
Anf. 157 ORDFÖRANDEN	39
Anf. 158 BODIL CEBALLOS (mp)	39
Anf. 159 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	39
Anf. 160 LEIF PAGROTSKY (s)	39
Anf. 161 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	40
Anf. 162 ORDFÖRANDEN	40
Anf. 163 HILLEVI LARSSON (s)	40
Anf. 164 STAFFAN DANIELSSON (c)	40
Anf. 165 ORDFÖRANDEN	41
Anf. 166 LEIF PAGROTSKY (s)	41
Anf. 167 ORDFÖRANDEN	42
Anf. 168 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	42
Anf. 169 BODIL CEBALLOS (mp)	42
Anf. 170 ORDFÖRANDEN	43
Anf. 171 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	43
Anf. 172 GUNILLA WAHLÉN (v)	43
Anf. 173 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	43
Anf. 174 ORDFÖRANDEN	43
Anf. 175 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	44
Anf. 176 ORDFÖRANDEN	44
Anf. 177 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	44
Anf. 178 ORDFÖRANDEN	45
Anf. 179 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m)	45
Anf. 180 ORDFÖRANDEN	46